

ZDUS^{plus}

CIVI EUROPAEO PRAEMIUM

Dnevi
medgeneracijskega
sožitja

Naših 80 let

Revija Zveze društev upokojencev Slovenije

September - oktober 2026,
leto XIX, številka 9-10

**Jubilejni
25. f3žo**

**Mednarodna
konferenca
o dostojanstvu
v starosti**

**Okrogli jubileji
naših društev**

**Obiskali so
nas makdonski
upokojenci**

BESEDA VODSTVA

Drage upokojenke in upokojenci, spoštovane članice in člani
ZDUS! 3

AKTIVNOSTI VODSTVA

DU Polzela že 75 let povezuje, pomaga in bogati
življenje starejših. 3
50 let Društva upokojencev Lovrenc na Dravskem polju 4
Na Lopati športno, družabno in predvsem povezovalno. 5
80 let DU Sevnica. 5
80 let DU Logatec – osem desetletij predanosti,
druženja in aktivnosti 6

V ŽARIŠČU

25. F3ŽO 7
Makedonsko oro na Kebetovi. 7
Festival LUPA 2026 8
Dostojanstvo v staranju je odgovornost celotne družbe. 9

STAREJŠI ZA STAREJŠE

Letno srečanje prostovoljcev programa Starejši za starejše . . . 10

MEDNARODNI ODNOSI

Vodstvo obiskalo makedonske kolege 11
Ločuje nas merja, a povezuje veliko več. 12
*V Monoštru praznovali 30 let Društva upokojencev in 10 let
pevske skupine Rozmarin. 12*

KULTURA

Pesem je kakor ptica, ki v življenje poleti 13
Srebrni jubilej MePZ DU Komenda 13
Godba ljubljanskih veteranov znova navdušila v Izoli 14

ROKODELSTVO

Dan odprtih vrat Rokodelskega centra Rogatec. 15

UTRIPI V POKRAJINSKIH ZVEZAH 16

ŠPORT REKREACIJA IN GIBALNA KULTURA

Posodobljeno balinišče 23
DŠI v kegljanju s kroglo na vrhovi 24
DŠI v lovu rib s plovcem. 24
Z gibanjem in druženjem do zdravja. 26

JUBILEJI NAŠIH ČLANOV

100 let Ane Bukšek 27
Z vedrino in optimizmom v 103 leto 27

Ko starost postaja boj za preživetje

O revščini starejših govorimo vedno pogostejše. A bojim se, da še vedno premalo razumemo, kaj ta revščina v resnici pomeni. Ljudje, ki so desetletja delali, plačevali prispevke, vzgajali otroke in pomagali graditi to družbo, danes tiho računajo, kako preživeti do naslednje pokojnine. Ne zato, ker ne bi znali gospodariti z denarjem. Pogosto preprosto zato, ker ga je premalo.

Pokojnina ni miloščina. Je pravica, ki izhaja iz dela in plačanih prispevkov. Zato vprašanje

Človek v sedemdesetih, osemdesetih ali devetdesetih letih ni samo prejemnik pokojnine in strošek zdravstvene blagajne. Je človek z izkušnjami, znanjem, spomini, željami in pravico do dostojanstva

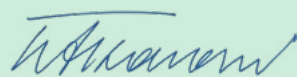
Zato moramo o revščini starejših govoriti glasneje. Ne zato, da bi nasprotovali mladim ali drugim ranljivim skupinam. Nasprotno. Družba, ki zna poskrbeti za starejše, zna graditi tudi varnost za mlade.

Medgeneracijska solidarnost ne pomeni, da eni generaciji vzamemo, da bi drugi dali. Pomeni, da razumemo, da bomo vsi nekoč starejši.

Zato vprašanje ni samo, koliko znaša pokojnina. Pravo vprašanje je: koliko dostojanstva je mogoče kupiti s pokojnino, ki komaj zadošča za preživetje?

Če je odgovor – premalo – potem imamo kot družba hud problem, ker starost ne sme biti kazen za dolgo življenje in pokojnina nikakor ne vstopnica v revščino.

Črt Kanoni,
glavni in odgovorni urednik

ZDUS PLUS - MESEČNA REVIIJA ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE

Za izdajatelja Zdenka Jan, predsednica ZDUS. Glavni in odgovorni urednik, Črt Kanoni. Tel: 01/62 05 481 Naslov uredništva: Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana. Tel: 01/519 50 86 e-pošta: urednistvo@zdus-zveza.si Uredniški odbor: Slavica Bučan, Irma Povše, Vida Rifelj Novakovič Lucija Časar, Erik Hofbauer in Črt Kanoni. **Pokrajinska dopisništva:** PZDU Celje: Milena Brečko Poklič, milena.poklic@gmail.com 041/629 820 PZDU Dolenjska in B. krajina: Marija Golob, 041 370 560: PZDU Gorenjska: Slavica Bučan, slavica.bucan56@gmail.com 041 347 030, PZDU Koroška: Željko Kljajič, zkljajic.kljajic@gmail.com 031 387 660: Pomurska PZDU: Milan Osterc, milan.osterc@gmail.com; Posavska PZDU: Irena Škoberne, irenaskoberne@gmail.com; Primorska PZDU: Ida Kogej, kogej.ida@gmail.com; S. Primorska PZDU: Majda Marinič, babicamm@gmail.com; Šaleška PZDU Dijana Janežič, diana.janezic@gmail.com; 031 798 368, PZDU Zasavje: Milena Dimec, dimec.milena@gmail.com; 051 438 236; PZDU Sp. Podravje PZDU Zg. Podravje: Irena Ferluga; PZDU Ljubljana z okolico: Vanda Kovač, kovac.vanda@gmail.com, 041 265 673, MZU - Osrednjeslovenska PZDU: Aleš Kardelj, ales.kardelj@gmail.com; 041 613 692 - **Tajništvo** ZDUSPlus: Svetlana Vranješ, **Lektorica:** Barbara Borko; **Tisk:** Schwarz print d. o. o., Ljubljana; **Oblikovanje in priprava za tisk:** Boris Jurca NEBIA d. o. o.; Nepodpisani članki so last ZDUS. **Naklada** 3.500 izvodov. **Cena** 0,99 EUR. **ISSN 2591-0205. Revija ZDUSPlus je vpisana v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 2192. Naslovnica:** Predsednica Zdenka Jan in 102 letni član DU Kamnik Franc Primožič na Jezerskem (Foto Ferdo Kikelj)

Dnevi
medgeneracijskega
sožitja

ZDUSplus

Drage upokojenke in upokojenci, spoštovane članice in člani ZDUS!

Po poletnih mesecih se življenje v naših društvih znova vrača v ustajene tirnice. Čeprav smo tudi v času dopustov ostajali dejavni, je jesen prinesla nov zagon številnim aktivnostim, srečanjem in projektom. Ob tem se vedno znova potrjuje tisto, kar je temelj našega delovanja: leta niso ovira za ustvarjalnost, gibanje, druženje in dejavno življenje. Prav nasprotno – izkušnje, znanje in pripravljenost sodelovati so naša velika prednost.

Naša društva upokojencev so prostor, kjer se ljudje srečujejo, ustvarjajo in si pomagajo. To dokazujejo številne športne, kulturne in rokodelske dejavnosti, ki skozi vse leto povezujejo naše članstvo. Športniki merijo moči in skrbijo za svoje zdravje, pevci, plesalci, igralci in drugi kulturni ustvarjalci bogatijo življenje svojih krajev, rokodelci pa ohranjate spretnosti in tradicijo, ki bi brez vas lahko utočile v pozabo.

Prav ta raznolikost je bogastvo ZDUS.

Nismo samo organizacija, ki združuje društva upokojencev. Smo velika skupnost ljudi, ki želimo tudi v tretjem življenjskem obdobju ostati dejavni, povezani in slišani. Pomemben korak pri tem povezovanju je tudi nova članska izkaznica ZDUS. Prehod nanjo že uspešno poteka in več kot polovica našega članstva jo je že prejela. To kaže, da je novost mogoče uvesti preprosto in brez večjih zapletov. Zato vabimo tudi ostala društva, ki tega še niso storila, da pristopijo k izdelavi novih izkaznic.

Izkaznica ni sama sebi namen. Je znak pri-

padnosti skupnosti ZDUS in hkrati odpira možnosti za nove članske ugodnosti. Med njimi je že 10-odstotni popust v Hotelu Delfin v Izoli, kjer se naši člani radi srečujejo in preživljajo svoj prosti čas. Na ZDUS pa želimo to zgodbo nadaljevati. Pogovarjamo se z različnimi organizacijami in podjetji, saj želimo, da bi članstvo v ZDUS v prihodnje prinašalo še več konkretnih koristi.

Pomembno je, da te možnosti gradimo skupaj. Moč naše članske izkaznice bo namreč toliko večja, kolikor bolj bo predstavljala povezanost vseh nas – od posameznega člana in njegovega društva do pokrajinske zveze in ZDUS.

Veseli me tudi, da smo uspešno zaključili letošnja pokrajinska športna tekmovanja. Ob medaljah in rezultatih je bilo najpomembnejše tisto, česar nobena tabela ne more izmeriti: druženje, prijateljstvo, gibanje in dobra volja. Iskrene čestitke vsem tek-

movalkam in tekmovalcem ter organizatorjem, ki ste poskrbeli, da so tekmovanja potekala uspešno.

Športni utrip se s tem še ne končuje. Začele so se državne športne igre, na katerih se bodo najboljši iz pokrajinskih zvez pomerili v različnih disciplinah. Vsem želim veliko športnega duha, poguma, dobre volje, predvsem pa ohranitve zdravja in da ne precenjujete svojih sposobnosti! Rezultat je pomemben, vendar nikoli pomembnejši od človeka, prijateljstva in veselja do gibanja.

Enako velja za naše kulturne in rokodelske dejavnosti. Po vsej Sloveniji se vrstijo razstave, odmevajo pesmi, pripravljajo se gledališke in folklorne predstave, naši rokodelci pa s svojim znanjem in spretnostjo ohranjajo dediščino, ki povezuje generacije. S tem ne bogatite samo življenja naših društev, ampak tudi okolja, v katerih živimo. Pred nami so zato meseci številnih srečanj in aktivnosti. Čaka nas še veliko dela, a tudi veliko priložnosti, da pokažemo, kaj zmoremo, ko stopimo skupaj.

Moč ZDUS je bila vedno v ljudeh. V več kot štiristo društvih, povezanih v vseh štirinajstih pokrajinskih zvezah, v številnih prostovoljcih in predvsem v članicah in članih, ki vsak dan znova dokazujete, da aktivno življenje nima roka trajanja.

Zato ostanimo povezani, dejavni in ponosni na svoje delo. Skrbimo drug za drugega, sodelujmo in ohranjajmo prostor, v katerem ima vsak človek, ne glede na leta, možnost sodelovati, ustvarjati in biti slišan.

Stanko Kranvogel, podpredsednik ZDUS

DU Polzela že 75 let povezuje, pomaga in bogati življenje starejših

Častitljivih 75 let delovanja je Društvo upokojencev Polzela obeležilo s slovesnostjo pod šotorom ZŠAM v Ločici ob Savinji. Jubilej je bil priložnost za pogled na prehojeno pot, zahvalo vsem, ki s svojim delom soustvarjajo življenje društva, in predvsem za prijetno druženje članov in prijateljev društva.

Predsednik DU Polzela, Igor Pungartnik, je v svojem nagovoru predstavil bogato – tri četrtine stoletja prehojeno pot društva – ter se zahvalil članom za njihovo predano in prostovoljno delo na številnih področjih. Ob tem je izpostavil tudi dobro sodelovanje in podporo Občine Polzela, ZDUS, PZDU Celje, Doma starejših na Polzeli, do-

mačega kulturnega društva in ZŠAM.

Jubilante je nagovoril tudi župan Občine Polzela, Jože Kužnik, ki se po besedah članov društva udeleži tako rekoč vsakega njihovega dogodka. S svojo prisotnostjo jim izkazuje spoštovanje in priznanje za vse, kar člani društva prispevajo k življenju lokalne skupnosti.

Predsednica ZDUS, **Zdenka Jan**, je v svojem nagovoru posebej poudarila pomen prizadevanj, da bi lahko starejši čim dlje ostali v svojem domačem okolju. »Starejši si želimo ostati doma, v okolju, ki ga poznamo in v katerem smo živeli desetletja. Toda za to potrebujemo pomoč družine, lokalne skupnosti in tudi ustreznih institucij,« je poudarila.

Prav zato so starejši z veliko pričakovanj spremljali vzpostavljanje sistema **dolgotrajne oskrbe**, ki naj bi jim zagotavljal več varnosti in dostojanstva tudi takrat,

ko sami ne zmorejo več vsega. ZDUS pri tem že več let sodeluje s **Telekomom Slovenije** in svojim članom pomaga širiti informacije o e-oskrbi, eni od storitev dolgotrajne oskrbe. Tudi ob jubileju DU Polzela so društvene prostovoljke skupaj s predstavnicami Telekoma obiskovalcem predstavljale možnosti e-oskrbe ter svetovale, kako jo pridobiti. E-oskrba je marsikateremu starejšemu že omogočila hitrejšo pomoč v kritičnem trenutku, v posameznih primerih pa lahko pomeni tudi razliko med pravočasno pomočjo in naj-

hujšim izidom. Jubilantom je čestital tudi predsednik **PZDU Celje, Jakob Presečnik**, ki je posebej izpostavil dosežke polzelskih upokoјencev na področju športa, pridne roke društvenih rokodelk ter vztrajnost in dobro voljo pohodnikov. Prav številne aktivnosti so namreč tiste, ki društvu dajejo življenje in povezujejo njegove člane. Za kulturni in družabni del prireditve je poskrbela **Folklorna skupina Grifon iz Šempetra**, ki je s svojimi plesnimi nastopi navdušila občinstvo. Njihova energija je bila tako nalezljiva, da so na plesišče kmalu privabili tudi številne obiskovalce.

Za pogostitev je poskrbel mladi rod, ki se je tudi tokrat izkazal s svojo gostoljubnostjo in pridnostjo. Druženje pa se je zaključilo z bogatim srečelovom. Dobitki so bili očitno dovolj mikavni, da so na noge dvignili skoraj vse prisotne.

75 let DU Polzela tako ni bilo le praznovanje preteklosti. Bilo je predvsem praznovanje ljudi – članov, prostovoljcev, prijateljev in vseh, ki s svojim delom dokazujejo, da je društvo upokoјencev pomemben del življenja lokalne skupnosti. Jubilantom iskreno čestitamo in jim želimo še veliko aktivnih, ustvarjalnih in povezanih let!

J.Z.

50 let DU Lovrenc na Dravskem polju

Društvo upokoјencev Lovrenc na Dravskem polju je 14. avgusta s slovesnostjo pod šotorom na športnem igrišču obeležilo 50 let delovanja. Jubilejne slovesnosti se je v imenu ZDUS udeležil podpredsednik Stanko Kranvogel. Po pozdravu predsednika društva, Borisa Spačala, se je slovesnost začela z mimohodom društvenih praporov in slovensko himno. Gospa Zinka Pintar je predstavila pet desetletij delovanja društva, njegove pomembne mejnike ter predsednike in številne člane, ki so s svojim delom soustvarjali njegovo zgodbo.

Poseben pečat je slovesnosti dal **medgeneracijski kulturni program**, v katerem so nastopili harmonikarji in pevci. Najzaslužnejšim članicam in članom ter Občini Kidričevo so se zahvalili za njihovo vestno, požrtvovalno in uspešno delo. Zbrane je v imenu ZDUS in predsednice Zdenke Jan nagovoril podpredsednik, Stanko Kranvogel, ter društvu čestital za častljiv jubilej in

se mu zahvalil za vse, kar njegovi članice in člani že pet desetletij ustvarjajo za dobrobit starejših in svojega okolja.

Petdeset let prostovoljstva, povezanosti, prijateljstva in humanosti je lep dokaz, da so društva upokoјencev veliko več kot le organizacije – so

kraji srečevanja, medsebojne pomoči in prijateljstva. Društvo upokoјencev Lovrenc na Dravskem polju je s svojo polstoletno zgodbo zagotovo eno izmed njih. Iskrene čestitke za 50 let in pogumno naprej!

Besedilo in foto, SK

Na Lopati športno, družabno in predvsem povezovalno

Predsednica ZDUS, Zdenka Jan je lep, sobotni dan, 19. septembra, namenila druženju s člani Medobčinskega društva delovnih invalidov na tradicionalnem športno-rekreativnem srečanju na Lopati pri Celju.

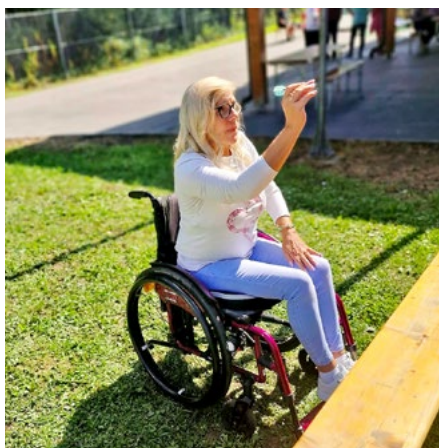
Udeleženci so se tudi letos pomerili v pikadu, štrbunku in metanju cekinčkov, ob športnem tekmovanju pa je bilo srečanje predvsem priložnost za druženje, pogovor in sklepanje novih prijateljstev. Dogodku so se pridružili tudi predstavniki lokalnih skupnosti, ki s svojo prisotnostjo vsako leto znova potrjujejo, da so starejši in invalidi pomemben del lokalnega okolja. V imenu Mestne občine Celje je udeležence prijazno nagovoril direktor občinske uprave Gregor Deleja. Iz Vojnika sta se srečanja udeležili direktorica občinske uprave Mojca Vodušek

in vodja družbenih dejavnosti Urška Mužar, zbrane pa je s svojo prisotnostjo podprl tudi podžupan Občine Štore. Predsednica

ZDUS, Zdenka Jan, je ob srečanju z zadovoljstvom ugotavljala, da se člani obeh zvez – upokojenske in invalidske – med seboj dobro poznajo, družijo in spoštujejo. Njihove poti se pogosto srečajo tudi v hotelu Delfin v Izoli, kjer jih vedno znova prijazno sprejmejo in poskrbijo za njihovo dobro počutje. A Lopata ni bila namenjena le športu. Po tekmovanju so se druženje, dobra hrana in pijača nadaljevali ob petju in plesu. Plesni podij pa je bil zares namenjen vsem – zaplesali so tudi tisti, ki so na invalidskih vozičkih. In prav v tem je bil tudi najlepši del srečanja, ko šport, druženje in dobra volja izbrišejo razlike ter pokažejo, da za vključevanje ni ovir, če je med ljudmi dovolj dobre volje.

J. Kunc, foto ZJ

80 let DU Sevnica

80 let druženja in skrbi za ljudi v tretjem življenjskem obdobju smo proslavili z izdajo zbornika, podelitvijo priznanj zaslužnim in s slovesno prireditvijo, na kateri so sodelovali Mešani pevski zbor Srebrni glas, Folklorna skupina Spomin, literarna skupina Večerna zarja, recitatorka Marjeta Teraž, citrarka Kaja Vilčnik, povezovalka Martina Tina Žnidaršič, upokojenka Francka in Marjetka Popovski.

Rokodelska skupina Marjetice je pripravila manjšo razstavo svojih del, širšo razstavo pa kasneje v Knjižnici Sevnica. Izdelala je

tudi nageljčke za goste in nastopajoče. Med gosti smo lahko pozdravili predsednico ZDUS, Zdenko Jan, predsednika PZDU Posavje, Jožeta Žnidariča, in sevniskega župana, Srečka Ocvirka.

Davnega leta 1946 je bilo ustanovljeno naše Društvo upokojencev Sevnica z namenom, da združuje upokojence, ki jim je mar, kako bodo doživljali in bogatili tretje življenjsko obdobje. Danes naše društvo šteje malo manj kot 1000 članov. Zavedamo se, da je aktivno življenje v naših zlatih letih tisto, kar nas drži v kondiciji, tako fizični kot duševni. V društvu imamo raznolike dejavnosti in

skupine, tako da vsakdo lahko najde svojo interesno dejavnost.

Ekskurzije in letovanja: vsako leto organiziramo izlete, ki so zelo obiskani, saj so za našo dušo in telo, ravno tako pa letovanja v Delfinu v Izoli, toplice v Bosni, na hrvaški obali in še in še.

Srečanja: vsako leto organiziramo srečanje vseh članov Pokrajinske zveze društev upokojencev, pohodništvo, medgeneracijska srečanja, kulturni večer imenovan »Vesela jesen«, martinovanje, srečanje okroglih jubilarov 70, 80, 90 let in več, obiski obnemoglih članov in ponovoletna srečanja.

Kulturne prireditve: Literarni večeri v Knjižnici Sevnica s skupino »Večerna zarja«, rokodelske razstave v Sevnici in izven skupine »Marjetice« s čudovitimi izdelki, koncerti in nastopi Mešanega pevskega zbora Srebrni glas, nastopi Folklorne skupine Spomin. Vse skupine so zelo aktivne in zastopajo naše Društvo v lokalni skupnosti in širše, tudi preko meja.

Športne aktivnosti - sekcije: balinarska, strelska, šahovska, pikado, štrbunk, ribiška, jutranja vadba, pohodništvo in tako dalje. Socialne dejavnosti, ki potekajo kot pogovorne skupine v prostorih Društva in domovih za ostarele.

Starejši za starejše: prostovoljke obiskujejo starejše občane od 69 let naprej. To je zelo plemenito delo, kajti marsikdo je osamljen, brez obiska, stiska rok in prijazne, tople besede. Vendar starejši želijo biti čim dlje doma, tu najdejo svoj mir, toplino, svoj kotiček, svoje udobje.

Zahvaljujem se vsem in vsakemu posebej, ki pomaga soustvarjati naše društvo, ki je

zaradi članov in članic tako raznoliko. Smo aktivni in pomagamo drug drugemu. Naj se nam zgodi veliko lepega, srčnega, naj zmaga ljubezen do bližnjega. Srečna sem, da sem z vami!

Obletnice so priložnost, da se ozremo nazaj in načrtujemo pot naprej. Delo v Društvu upokojencev Sevnica poteka skozi vse leto, nas združuje in bogati.

Romana Ivačič

80 let DU Logatec – osem desetletij predanosti, druženja in aktivnosti

Dvanajstega septembra se je podpredsednik Erik Hofbauer na balinišču v Logatcu udeležil praznovanja ob 80-letnici Društva upokojencev Logatec, ki sodi med najaktivnejša društva upokojencev pri nas.

Osem desetletij delovanja je častljiv jubilej, ki govori o generacijah članic in članov, ki so s svojim prostovoljnim

delom, prizadevnostjo in medsebojno povezanostjo soustvarjali življenje društva. Danes je DU Logatec prostor druženja, prijateljstva, športnih in kulturnih dejavnosti, predvsem pa prostor, kjer se ljudje srečujejo, si pomagajo in ostajajo dejavni tudi v tretjem življenjskem obdobju. Ob jubileju so zbrane nagovorili **župan Občine Logatec**, Berto Menard, podpredsednik

ZDUS, Erik Hofbauer (ki je zbrano množico informiral tudi glede dolgotrajne oskrbe in interventnega zakona), predsednik DU Logatec, Rudolf Ciglarič, in predsednica Osrednjeslovenske PZDU MZU Ljubljana, Nada Verbič. Slavnostnemu dogodku je posebno mednarodno noto dodala delegacija pobratenega društva upokojencev iz Ivanič-Grada na Hrvaškem, njihov predsednik pa je prinesel pozdrave upokojenskih prijateljev iz sosednje države. Slavnostno srečanje je bilo priložnost za pogled na prehojeno pot, zahvalo vsem, ki so skozi desetletja prispevali k delovanju društva in predvsem za druženje članic in članov ter prijateljev društva. 80 let ni le številka. Je 80 let zgodb, prijateljstev, prostovoljstva in ljudi, ki dokazujejo, da aktivno življenje nima roka trajanja. Tako je bilo slišati iz ust skoraj vsakega govornika. Ob koncu programa, ki je bil medgeneracijsko obarvan, pa so podelili še društvena priznanja najaktivnejšim posameznicam in posameznikom. Društvu upokojencev Logatec ob visokem jubileju iskreno čestitamo in želimo še veliko uspešnih, dejavnih in predvsem druženja polnih let!

Besedilo in foto, TK

Logaški upokojenci na balinišču.

25. F3ŽO

Jubilejni 25. Festival za tretje življenjsko obdobje se je na mednarodni dan starejših sklenil v Cankarjevem domu. Tri dni so zaznamovali izobraževanje, kultura, druženje in številne razprave o vprašanjih, ki pomembno oblikujejo življenje starejših.

Četrto stoletje F3ŽO ni le jubilej festivala, temveč tudi dokaz, kako pomemben prostor je postal za srečevanje starejših, strokovne javnosti, organizacij, društev in odločevalcev.

V središču človek in njegovo dostojanstvo

Otvoritev festivala je že nakazala njegovo osrednjo vsebinsko usmeritev: **vseživljenjsko učenje, aktivno staranje, človekove pravice, dostojanstvo in medgeneracijsko sodelovanje.**

V treh dneh so se zvrstili številni pogovori, predavanja, delavnice, kulturni dogodki in predstavitve organizacij. Obiskovalci so lahko pridobili nova znanja ter informacije s področij, ki neposredno vplivajo na kakovost življenja v poznejših letih – od zdravstva, socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe do mobilnosti, stanovanj in aktivnega vključevanja v družbo.

Pomemben del programa so bile okrogle mize. Ena od njih je odprla vprašanje dostojne starosti takrat, ko življenje doma ni več mogoče. Razprava je opozorila na potrebo po kakovostni oskrbi, podpori svojcem in predvsem po tem, da tudi ob večji odvisnosti od pomoči človek ohrani dostojanstvo in možnost odločanja o sebi.

Človekove pravice se ne upokojijo

Posebna pozornost je bila namenjena človekovim pravicam starejših. Pogovori so odprli vprašanja njihovega položaja v družbi, preprečevanja starizma in pomena

Vodstvo zveze z vd. direktorjem direktorata na demografijo, mag. Alešem Primcem

vključevanja starejših v odločitve, ki zadevajo njihovo življenje. To je tudi eno ključnih sporočil, ki ga zagovarja ZDUS: **starejši niso zgolj uporabniki storitev in prejemniki pravic, temveč aktivni državljani in sogovorniki pri oblikovanju politik.**

Ko se odloča o pokojninah, zdravstvu, dolgotrajni oskrbi, stanovanjih, mobilnosti ali drugih vprašanjih, ki pomembno vplivajo na življenje starejših, mora biti njihov glas slišan pri mizi, kjer se odločitve sprejemajo.

Vseživljenjsko učenje kot priložnost

Zaključni program je posebej poudaril moč vseživljenjskega učenja. Znanje, ustvarjalnost in radovednost niso vezani na leta, temveč spremljajo človeka skozi vse življenje. Festival je s tem pokazal tudi širšo sliko staranja: starejši niso homogena skupina in niso zgolj prejemniki pomoči. Med njimi so ljudje, ki se učijo novih teh-

nologij, ustvarjajo, nastopajo, prostovoljno delajo, skrbijo za druge in aktivno sodelujejo v lokalnem okolju.

Pogled naprej

Zaključek na mednarodni dan starejših je bil zato simboličen. F3ŽO se je končal, vprašanja, ki jih je odprl, pa ostajajo. Kako zagotoviti dostojno starost? Kako ohraniti dostop do kakovostnega zdravstva in oskrbe? Kako preprečevati osamljenost in starizem? Kako zagotoviti, da bodo starejši vključeni v odločitve, ki jih zadevajo? Na ta vprašanja bo treba odgovarjati tudi po festivalu.

Petindvajseti F3ŽO je znova pokazal, da starejši niso na robu družbe. So njen pomemben del – z znanjem, izkušnjami, ustvarjalnostjo in voljo sodelovati. Festival se je resda iztekel a glas starejših mora ostati slišan vse leto.

ČK

Makedonsko oro na Keбетovi

Po uradnem odprtju prvega dne 25. Festivala za tretje življenjsko obdobje so na Keбетovo prišli naši makedonski prijatelji. Makedonski upokojenec so nam namreč vrnili obisk izpred meseca dni, ko je vodstvo ZDUS obiskalo Ohrid in spremljalo njihove upokojenke športne igre.

Nekateri so v Ljubljano prispeli že včeraj, drugi zgodaj jutraj. Preden so se pridružili festivalskemu dogajanju, so si ogledali tudi nekaj lepote našega »najlepšega mesta na svetu«. S seboj so prinesli pisane narodne noše, glasbila in – predvsem – dobro voljo. Potem pa je na Keбетovi zares zaigralo.

Ko so se naši gostje odeli v praznične noše, smo se jim pridružili tudi mi in skupaj zaplesali tradicionalno makedonsko kolo. Za dobrodošlico pa smo poskrbeli po slovensko – z domačo potico, rogljiči in vsem, kar sodi k prijateljskemu srečanju. Predsednica ZDUS Zdenka Jan je za goste celo noč pekla potico. Tako

so vozniki, ki so ji sledili od Šempetra v Savinjski dolini proti Ljubljani, namesto bencina vohali omamni vonj orehov, ruma in drugih nepogrešljivih sestavin. Podpredsednik Stanko Kranvogel je iz Slovenskih goric pripeljal dve paleti rogljičev, za preostalo pogostitev pa smo poskrbeli na Kebetovi.

Posebej je gostom teknila tudi »domača« – v kotlih skuhana in prevreta žganica, seveda v zmernih količinah. Na z zelenjem bogatem dvorišču ZDUS so se make-

Na z zelenjem bogatem dvorišču ZDUS so se makedonskim gostom pridružili predsednica Zdenka Jan, podpredsednika Erik Hofbauer in Stanko Kranvogel ter generalna sekretarka Andreja Gorše Lotrič. A ko so Makedonci zaigrali in zaplesali, je Kebetova dobila povsem drugačen utrip.

donskim gostom pridružili predsednica Zdenka Jan, podpredsednika Erik Hofbauer in Stanko Kranvogel ter generalna

sekretarka Andreja Gorše Lotrič. A ko so Makedonci zaigrali in zaplesali, je Kebetova dobila povsem drugačen utrip.

Glasba in veselje sta segla tudi čez ograjo. Na Gorazdovi in Kebetovi so se odpirala okna, sosede so radovedno pogledovali na dvorišče – in, kar je najpomembneje, ni bilo videti niti enega mrkega obraza. Nad našim »hausbalom« se očitno ni zmrdoval nihče.

Med makedonskimi gosti je bil tudi funkcionar Nogometne zveze Severne Makedonije. Glede na razpoloženje na Kebetovi smo ga ob slovesu pospremili z željo, da bi v podobnem duhu minila tudi nočjšnja nogometna tekma med Slovenijo in Severno Makedonijo v Stožicah.

Ko se srečajo prijatelji, glasba, dobra hrana in dobra volja, meje preprosto izginejo. Današnje srečanje na Kebetovi zato ni bilo le obisk. Bilo je nadaljevanje prijateljstva, ki ga gradimo že vrsto let....od Vardara pa do Triglava.

Anton I. Krč

Festival LUPA 2026

V četrtek, 3. septembra, je v središču Ljubljane potekal že 24. Festival nevladnih organizacij LUPA, ki je tudi letos povezal številne organizacije, prostovoljce in obiskovalce ter predstavil bogastvo prostovoljstva in nevladnega sektorja.

Med številnimi organizacijami se je predstavila tudi Zveza društev upokojencev Slovenije. Na stojnici so podpredsednik ZDUS, gospod Erik Hofbauer, strokovni delavki programa ter prostovoljke iz DU Litija, DU Trbovlje, DU Rakek in DU Škofljica mimoidočim predstavili aktivnosti in poslanstvo programa Starejši za starejše ter jih povabili k sodelovanju.

Pestro dogajanje so popestrili tudi nastopi v spremljevalnem kulturnem programu. V okviru ZDUS in programa Starejši za

starejše so nastopile plesalke plesne skupine Mavrica iz DU Rakek.

Na stojnici partnerja, Turistične zveze Slovenije, smo predstavljali projekt Obrazi krajev, zlasti prihajajoče brezplačno izobraževanje iz fotografije, namenjeno članicam in članom društev upokojencev. Izobraževanje bo udeležencem omogočilo pridobivanje praktičnih veščin za kakovostnejše fotografiranje in s tem tudi boljše predstavljane ljudi, krajev, dogodkov in zgodb lokalnih skupnosti. Projekt Obrazi krajev sofinancira Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo. Iskrena hvala vsem prostovoljkam in nastopajočim za njihov čas, energijo in dobro voljo. Veseli smo, da smo lahko skupaj predstavili moč prostovoljstva, medgeneracijskega povezovanja in aktivnega staranja.

Katja Krivec

Dostojanstvo v staranju je odgovornost celotne družbe

Kako zagotoviti, da bo dolgo življenje tudi kakovostno, vključujoče in dostojanstveno? To je bilo osrednje vprašanje mednarodne znanstvene konference »Vključujoča dolgoživa družba: Dostojanstvo v staranju«, ki je 16. in 17. septembra potekala na Rektoratu Univerze v Ljubljani. Častna pokroviteljica konference je bila predsednica Republike Slovenije, dr. Nataša Pirc Musar.

Dolgoživost je eden največjih dosežkov sodobne družbe. A daljše življenje samo po sebi še ne pomeni tudi boljšega življenja. Če želimo graditi družbo, v kateri bodo ljudje lahko dostojno živeli tudi v poznejših življenjskih obdobjih, moramo razmišljati širše – o njihovem zdravju, samostojnosti, socialni varnosti, vključenosti, medgeneracijskem sodelovanju in predvsem o njihovem položaju v družbi. Prav temu je bila namenjena dvodnevna konferenca, ki je na enem mestu povezala različna znanstvena in strokovna področja. Uvodoma so udeležence nagovorili rektor Univerze v Ljubljani, prof. dr. Gregor Majdič, predsednica Republike Slovenije, dr. Nataša Pirc Musar, ministrica za demografijo, družino in socialne zadeve, Mateja Ribič, ter drugi predstavniki univerze in strokovne javnosti.

Videti posameznika, ne njegove starosti

Eden od osrednjih poudarkov prvega dne je bil, da dostojanstva starejšega človeka ne smemo povezovati zgolj z njegovo telesno zmogljivostjo, zdravstvenim stanjem ali potrebo po pomoči. **Prof. dr. Joanna Lane** z Univerze jugovzhodne Norveške je v predavanju z zgornjim naslovom *Še vedno jaz – Zakaj se dostojanstvo pri staranju začne s tem, da ljudi vidimo takšne, kot so?* odprla vprašanje identitete in odnosa do starejšega človeka. To je pomembno tudi za razumevanje aktivnega staranja. Starejši niso zgolj uporabniki storitev, prejemniki pomoči ali skupina, ki jo je treba zaščititi. So ljudje z znanjem, izkušnjami, interesi in pravico, da sami odločajo o svojem življenju ter sodelujejo pri oblikovanju okolja, v katerem živijo. O tem sta govorila tudi prof. dr. Marios Argyrides, ki se je posvetil vračanju dostojanstva starajočemu se jazu,

in dr. Adriana Teodorescu, ki je opozorila na dvojnost koncepta aktivnega staranja – med spodbujanjem osebnega opolnomočenja in nevarnostjo, da bi odgovornost za kakovost življenja starejših preveč prenesli na posameznika.

Dostojno staranje – čigava odgovornost?

Zelo neposredno je vprašanje odgovornosti odprla naslovljena panelna razprava. V ospredju je bilo vprašanje, kako posamezniku tudi po upokojitvi omogočiti ohranjanje dostojanstva, samostojnosti in vključenosti v družbo. Pri tem ima posameznik pomembno vlogo, vendar mora družba ustvariti pogoje, v katerih je takšno aktivno življenje sploh mogoče – od dostopnih storitev in ustreznega okolja do možnosti sodelovanja in odločanja. Za organizacije, ki zastopajo interese starejših, je to še posebej pomembno vprašanje. Vključujoča dolgoživa družba namreč ni družba, ki starejšim zgolj zagotavlja pomoč, temveč družba, ki jih priznava kot enakovredne člane in soustvarjalce skupnosti.

Od športa do robotov v oskrbi

Drugi dan konference je pokazal, kako široko je področje dolgoživosti. Predavatelji so govorili o telesni zmogljivosti in pomenu gibanja, udeležbi starejših v športu, medgeneracijskem prenosu znanja, vlogi umetnosti pri krepitvi blagostanja ter psiholoških vidikih dolgoživosti. Posebna pozornost je bila namenjena tudi novim tehnologijam. Razprava je odprla

vprašanje uporabe robotov v oskrbi in dejavnikov, ki vplivajo na sprejemanje socialnih robotov med starejšimi. Pomembno pa je, da ob tehnološkem napredku ostane v ospredju človek – njegove potrebe, želje in pravica do dostojanstva. Strokovnjaki so se dotaknili še dostojanstva ljudi z demenco in njihovih svojcev, prehrane starejših ter drugih vidikov kakovostnega staranja. Zaključni del konference pa je med drugim odprl vprašanja dolgoživosti, starostne diskriminacije v delovnem okolju ter medgeneracijskega prenosa znanja v slovenskih obrtniških podjetjih.

Ne gre samo za to, kako dolgo živimo

Konferenca je s številnimi različnimi pogledi pokazala, da dolgoživost ni zgolj demografsko vprašanje. Je vprašanje zdravstva in socialnega varstva, dostopnosti storitev, primerne bivalne okolja, medgeneracijskega sodelovanja, vseživljenjskega učenja, dela, tehnologije in odnosa do starosti. Predvsem pa je vprašanje, **kakšna družba si želimo biti**. Ni dovolj, da ljudem podaljšujemo življenje. Poskrbeti moramo tudi, da bodo lahko čim dlje živeli samostojno, dejavno in vključeno ter da bodo njihove izkušnje, znanje in glas slišani. Dostojno staranje zato ni odgovornost starejših samih. Je odgovornost vseh nas – posameznika, družine, lokalne skupnosti, države in celotne družbe, kajti vključujoča dolgoživa družba ni družba prihodnosti. Graditi jo moramo že danes.

Besedilo in foto, Črt Kanoni

Letno srečanje prostovoljcev programa Starejši za starejše

Prostovoljstvo povezuje ljudi, bogati življenja in dokazuje, da lahko z majhnimi dejanji naredimo velike spremembe. Prav to smo ponovno dokazali prostovoljci programa Starejši za starejše, ko smo se zbrali na tradicionalnem letnem srečanju, letos prvič pri planinski koči na Kalu. Srečanje je potekalo v četrtek, 27. avgusta 2026. Za prijetno vzdušje in gostoljubje pa je poskrbela ekipa izjemnih gostiteljev.

Našemu povabilu so se prijazno odzvali tudi župan Občine Hrastnik, predsednik PZDU Zasavja in nekateri predsedniki naših društev upokojencev. Seveda so nam zelo godile besede župana Marka Funkla, ki meni, da je naš program eden boljših programov v naši skupnosti ter predstavlja vse tisto najboljše, kar lahko ponudijo solidarnost, vzajemna pomoč in srčnost. Prav tako nam veliko pomeni podpora predsednika PZDU Zasavja, Marjana Dolinška, in posameznih predsednikov društev upokojencev, ki naš program spremljajo, ga cenijo ter nam pri našem delovanju nudijo pomoč in podporo.

Naše srečanje je bilo namenjeno predvsem druženju, izmenjavi izkušenj, povezovanju in zahvali vsem, ki skozi vse leto nesebično namenjamo svoj čas starejšim. Prostovoljci s svojimi obiski, pogovori, pomočjo in predvsem človeško bližino pomembno prispevamo k temu, da številni starejši lahko dlje časa ostajajo v svojem domačem okolju in se ob tem počutijo manj osamljene. Včasih je namreč že prijazen obisk, pogovor ob kavi ali preprosto vprašanje »Kako ste?« tisto, kar lahko komu polepša dan.

Na letnem srečanju smo se spomnili tudi dela in dejanj preteklega obdobja, števil-

nih opravljenih obiskov, nudene pomoči in aktivnosti, ki smo jih prostovoljci izvedli v okviru svojega delovanja. Ob tem smo poudarili tudi pomen sodelovanja med prostovoljci, društvi upokojencev, strokovno službo ZDUS, lokalnimi skupnostmi in drugimi organizacijami, saj lahko le skupaj uspešno odgovorjamo na potrebe starejših.

Takšna srečanja so tudi priložnost, da se prostovoljcem iskreno zahvalimo za njihovo delo – za ure, ki jih namenjamo drugim, za potrpežljivost, prijaznost in pripravljenost priskočiti na pomoč. Njihovega dela pogosto ni mogoče izmeriti zgolj v številu opravljenih ur ali obiskov, saj je njegova prava vrednost predvsem v odnosih, zaupanju in občutku, da starejši v svoji skupnosti niso sami.

Prav o tem je ob slavnostni podelitvi državnih priznanj prostovoljcem spregovorila tudi predsednica Republike Slovenije, ga.

Nataša Pirc Musar. Njene besede so bile namenjene vsem srčnim prostovoljcem, zato smo del njenega nagovora prebrali tudi na našem srečanju.

Ob prijetnem druženju, dobri hrani, pogovorih, salvah smeha ob nastopu naše humoristke Joce in ubranih vižah harmonikarja smo začutili, kako pomembna je povezanost med ljudmi. Prostovoljstvo ni samo pomoč drugim, temveč bogati tudi tistega, ki pomoč daje.

Zato gre ob tej priložnosti posebna zahvala vsem prostovoljkam in prostovoljcem programa Starejši za starejše, društvenim koordinatorkam in vsem, ki program podpirajo ter ga skupaj z nami soustvarjajo. Naj nas tudi v prihodnje vodi misel, da lahko vsak od nas s prijazno besedo, odprtim srcem in pripravljenostjo pomagati drugim naredi svet okoli sebe lepši.

Jerica Laznik, PK programa Starejši za starejše

Vodstvo obiskalo makedonske kolege

Na povabilo predsednice Zveze društev upokojencev Severne Makedonije Stanke Trajkove sta se predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS), Zdenka Jan, in generalna sekretarka ZDUS, Andreja Gorše Lotrič, udeležili 30. republiških športnih iger makedonskih upokojencev. Igre so potekale v športnem kompleksu Biljanini izvori v Ohridu, mestu, iz katerega prihaja lanskoletno zmagovalno društvo.

Letošnje igre so bile še posebej slovesne. Zveza upokojencev Severne Makedonije namreč v letu 2026 praznuje **80 let organiziranega delovanja**, športna tekmovanja pa imajo v njeni zgodovini posebno mesto. Prav v Ohridu so leta 1996 pripravili prve športne igre, na katerih so se upokojenci pomerili v šahu, lokostrelstvu in pikadu. Šport je tako postal eno od pomembnih področij povezovanja starejših ne glede na njihove medsebojne razlike.

Na letošnjih igrah je sodelovalo **312 tekmovalcev iz 41 društev**, ki so se pomerili v številnih disciplinah – od streljanja z zračno puško, šaha in streljanja na gol do metanja na koš in teka. Najuspešnejši posamezniki in ekipe so prejeli medalje, najboljšo društvo pa tudi pokal za dosežene rezultate. Športnike je uvodoma nagovorila predsednica Zveze društev upokojencev Severne Makedonije, Stanka Trajkova. Posebej je pozdravila predsednico Republike Severne Makedonije, dr. Gordano Siljanovsko - Davkovo, župana Ohrida, Kirila Petsakova, predstavnike Ministrstva za šport ter predsednico ZDUS, Zdenko Jan. Ob tem je spomnila tudi na junijski obisk makedonske delegacije na **Dnevu medgeneracijskega sožitja**. Kot je poudarila, je bilo mednarodno srečanje zamejskih upokojencev in predstavnikov starejših iz različnih držav pomemben dokaz, da je sodelovanje med generacijami in državami nujno ter dragoceno.

Predsednica Republike Severne Makedonije, **dr. Gordana Siljanovska - Davkova**, je v svojem nagovoru izpostavila pomen športa za zdravje ter predvsem vrednost druženja, spoštovanja in prijateljstva. Posebej je pozdravila predsednico ZDUS, Zdenko Jan, in ob tem povedala, da jo na Slovenijo vežejo lepi spomini, saj je tam pred leti zaključila doktorski študij. Ob nedavnem prijateljskem obisku Slove-

Predsednica Republike S. Makedonije dr. Gordana Siljanovska-Davkova, v pogovoru s predsednico ZDUS Zdenko Jan.

nije se je srečala tudi s predsednico Republike Slovenije, dr. Natašo Pirc Musar, ter slovenski delegaciji namenila njene prijazne pozdrave.

»Upokojitev ne pomeni konca dejavnosti«

Udeležence je nagovorila tudi predsednica ZDUS, Zdenka Jan, ki je poudarila, da so športna srečanja starejših mnogo več kot zgolj tekmovanja. **»Človek z upokojitvijo nikakor ne preneha biti dejaven, radoveden, tekmovalen in predvsem povezan z drugimi,«** je dejala Jan. Po njenih besedah so takšna srečanja praznik aktivnega, zdravega in dostojanstvenega staranja. So priložnost za druženje, sklepanje novih prijateljstev in ohranjanje občutka, da so starejši še vedno pomemben in dejaven del družbe. Ob tem je spomnila na dolgo tradicijo športnega udejstvovanja starejših tudi v Sloveniji, kjer športne igre vsako leto povežejo številne upokojence iz vse države. **»Ko gledam vaše športnike in športnice, vidim nekaj, kar nam je skupno ne glede na državne meje: željo ostati aktiven, ostati med ljudmi in živeti polno življenje.** Prav zato so takšna srečanja pomembna tudi za naše organizacije,« je poudarila predsednica ZDUS.

Slovenska in makedonska zveza upoko-

jencev si po njenih besedah prizadevata za isto – da imajo starejši v družbi **svoje mesto, svoj glas in možnost, da s svojim znanjem, izkušnjami in dejavnostjo prispevajo k skupnosti.**

Svoje misli je sklenila z željo, naj zmaga najboljši, prijateljstvo pa bo močnejše od tekmovanja:

»Naj nas šport še naprej povezuje.«

Po uvodnih nagovorih je predsednica Republike Severne Makedonije, dr. Gordana Siljanovska-Davkova, tudi uradno odprla igre. Skupaj s predsednico makedonske zveze, Stanko Trajkovo, in predsednico ZDUS, Zdenko Jan, se je sprehodila med športniki, ki so se pripravljali na tekmovanja. Pri tem je posebno pozornost namenila tudi vprašanju, ali so tekmovališča in drugi prostori ustrezno prilagojeni starejšim udeležencem.

Popoldne je sledila podelitev medalj in pokalov ter druženje udeležencev. Slovenska delegacija je bila deležna številnih iskrenih zahval makedonskih upokojencev, ki so poudarili, da jim obisk predsednice ZDUS in njeno druženje z njimi veliko pomenita.

Ob slovesu so si obljubili, da se bodo **že konec septembra ponovno srečali v Ljubljani.**

Besedilo in foto: Andreja Gorše Lotrič

Ločuje nas merja, a povezuje veliko več

V Monoštru praznovali 30 let Društva upokojencev in 10 let pevske skupine Rozmarin

»Res je, da nas ločuje meja, vendar nas povezuje veliko več – skupna zgodovina, slovenska beseda, sorodna kultura, pesem in predvsem ljudje.« S temi besedami je predsednica ZDUS, Zdenka Jan, danes v Monoštru nagovorila prijatelje iz Porabja, kjer so pripravili slovesnost ob 30-letnici delovanja DU Monošter in 10-letnici delovanja pevske skupine Rozmarin.

Na praznovanje sta se v Monošter odpravila predsednica ZDUS Zdenka Jan in predsednik Prekmurske pokrajinske zveze društev upokojencev, Milan Osterc. Slovesnosti se je udeležilo veliko predstavnikov slovenskih društev iz Porabja in Slovenije ter številni drugi ugledni gostje. Jubilejno praznovanje je potekalo v gledališču v Monoštru, kjer so pripravili izjemno lep in vsebinsko bogat kulturni program. Posebno dragocen je bil njegov medgeneracijski značaj, saj je povezal starejše in mlajše ter pokazal, da slovenska pesem, beseda in kulturna dediščina v Porabju živijo tudi med najmlajšimi.

Predsednica Društva upokojencev Monošter, Martina, je bila v številnih vlogah. V izbranih besedah je predstavila tridesetletno pot društva, se zahvalila članom in sodelavcem ter podelila priznanja zaslužnim članom. Nato pa je stopila še na oder in skupaj s pevske kolegicami zapela v skupini **Rozmarin**, ki letos praznuje desetletje svojega delovanja.

S svojim nastopom je navdušil tudi **Porabski trio**, ki je zapel vrsto prelepih ljudskih pesmi. Pesem je tako postala tista posebna vez, ki ne pozna ne državnih meja ne razdalj.

Zbrane v gledališču je nagovorila ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, Suzana Lep Šimenko. Med pomembnimi gosti so bili tudi Dubravka Šekoranja,

generalna konzulka Republike Slovenije v Monoštru, Andrea Kovač, predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem, ter Karel Holec, zagovornik slovenske narodne skupnosti v madžarskem parlamentu.

Prisotni so bili tudi drugi predstavniki institucij in organizacij, ki skrbijo za življenje, položaj in povezanost slovenske skupnosti v Porabju. Slovenski generalni konzulat v Monoštru ima pri tem pomembno vlogo, saj je med drugim vez med matično domovino in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v Porabju ter podpira njena prizadevanja za ohranjanje slovenskega jezika, kulture in narodne zavesti.

Po slovesnosti v gledališču se je druženje nadaljevalo v restavraciji Lipa, kjer je zbrane nagovorila tudi predsednica ZDUS, **Zdenka Jan**. V svojem nagovoru je poudarila, da so takšna srečanja dokaz, kako močne so vezi med Slovenci na obeh straneh meje.

»Res je, da nas ločuje meja. A če pogledamo nekoliko globlje, hitro ugotovimo, da nas povezuje veliko več, kot nas ločuje. Povezujejo nas skupna zgodovina, slovenska beseda, sorodna kultura in predvsem – ljudje,« je dejala.

Ob tem je poudarila, da imajo društva upokojencev posebno mesto pri ohranjanju teh vezi. Že desetletja niso samo prostor druženja, temveč tudi prostor, kjer se prenašajo spomini, običaji, jezik in vrednote iz generacije v generacijo.

»Ko se srečujemo, meja preprosto izgine. Ostane človek. Ostane slovenska beseda. Ostane pesem. In ostane prijateljstvo,« je bilo sporočilo predsednice ZDUS.

Na praznovanju so bili številni predstavniki društev upokojencev iz Slovenije – predvsem iz Prekmurja, pa tudi iz drugih krajev. Med njimi so bili predstavniki društev iz različnih delov Slovenije, tudi iz Gorice pri Slivnici in Brežic. Takšna srečanja so pomembna tudi zato, ker dokazujejo, da slovenska skupnost ni razdeljena z mejami, ki jih je začrtala politika. Povezujejo jo ljudje, njihova osebna prijateljstva, skupni spomini, kultura in jezik. Trideset let Društva upokojencev Monošter in deset let pevske skupine Rozmarin zato ni le praznovanje dveh jubilejev. Je praznovanje vztrajnosti, pripadnosti, prijateljstva in slovenske besede. Društvu upokojencev Monošter iskreno čestitamo ob 30-letnici delovanja, pevkam skupine Rozmarin pa ob 10-letnici prepevanja.

Milan Osterc, predsednik PZDU Pomurje

Pesem je kakor ptica, ki v življenje poleti

V Dobrovniku so se na pokrajinski reviji srečali pevci in pevke upokojenskih zborov Pomurja

»Pesem je kakor ptica, ki v življenje poleti« – pod tem naslovom je v Kulturnem domu Dobrovnik potekala letošnja Pokrajinska revija upokojenskih pevskih zborov Pomurja. Gostitelji prireditve so bili Pomurska pokrajinska zveza društev upokojencev, njena Komisija za kulturo in izobraževanje, Društvo upokojencev Dobrovnik ter Občina Dobrovnik. Polna dvorana je bila zgovoren dokaz, da ima pesem med starejšimi še vedno posebno mesto. Ne le kot kulturna dejavnost, temveč tudi kot priložnost za druženje, ohranjanje tradicije, prijateljstev in ustvarjalnosti. Udeležence in obiskovalce so pozdravili predsednica DU Dobrovnik, **Katarina Kovač**, predsednica Komisije za kulturo in izobraževanje pri PPZDU Murska Sobota, **Darinka Horvat**, ter župan Občine Dobrovnik, **Marjan Kardinar**.

Na odru se je zvrstilo **deset pevskih zborov in vokalnih skupin iz vsega Pomurja**, med njimi zbori iz Murske Sobote, Lendave, Velike Polane, Beltincev, Svetega Jurija ob Ščavnici, Moravskih Toplic, Cankove, Negove in Spodnjih Ivanjcev. Revijo so s spletom madžarskih ljudskih pesmi obogatili tudi gostje, pevka skupina **Dobronaki Nótázók**, ki jo vodi **Endre Kardos**. Vsak nastop je bil zgodba zase. Različni glasovi,

različne zasedbe in skrbno izbrane pesmi so bili rezultat številnih tedenskih vaj, vztrajnosti in ljubezni do petja. Revija je tako znova pokazala, kako pomembno mesto ima zborovsko petje v društvih upokojencev in koliko energije, znanja in dobre volje njegovi člani vlagajo v skupno ustvarjanje.

Po oceni selektorice revije **Romane Rek iz Ljutomera** se je s celotnim nastopom in izborom pesmi najbolj izkazal **MePZ Andrej Maroša DU Beltinci**, ki ga vodi **Matija Horvat**. Zbor je pomursko regijo že zastopal tudi na **Dnevih medgeneracijskega sožitja v Ljubljani 3. junija 2026**. Ob koncu revije je zbrane nagovorila predstavnica Komisije za kulturo pri ZDUS,

Danica Kocet, sklepno besedo pa je imel predsednik Pomurske pokrajinske zveze društev upokojencev, **Milan Osterc**. Za posebej lep zaključek so vsi nastopajoči skupaj zapeli pesem **Zakrivljeno palico v roki** pod vodstvom zborovodje **Mateja Pucka**. Ko so se združili številni glasovi, je bilo sporočilo letošnje revije še toliko bolj jasno: pesem resnično povezuje ljudi. Program je povezoval **Bojan Rajk**. Dobrovnik je tako za nekaj ur postal pomursko središče upokojenske pesmi. Pesmi so poletale med ljudi – in vsaj za trenutek povezale pevce, obiskovalce, društva in kraje v en sam, skupni zbor.

Besedilo in foto, Milan Osterc

Srebrni jubilej MePZ DU Komenda

Mešani pevski zbor Društva upokojencev (MePZ DU) Komenda letos praznuje 25-letnico. Šteje 25 članov, 16 pevk in devet pevcev. Vodja je Miha Ferjuc, zborovodja pa Ignac Gorjanc. Ob jubileju je izšla zgibanka, v kateri so o zboru spregovorili predsednik DU Komenda, Saša Lenarčič, Miha Ferjuc, župan Jurij Kern, njegovo zgodovino pa je opisal Jožef Pavlič, tiskovni predstavnik DU Komenda.

Zbor se je najlepše predstavil s slavnostnim koncertom 17. aprila zvečer na odskih deskah Kulturnega doma v Komendi. Zapel je kar deset zelo raznovrstnih pesmi slovenskih in tujih skladateljev, prirejenih in ljudskih, primernih za tako slovesno obletnico. Kot »zvezda večera« je nastopila operna pevka Vladka Oršanič;

ob spremljavi na klavir profesorice petja in igranja na klavir ter tudi operne pevke Katje Konvalinke iz Ljubljane je zapela samospesva *Roža in Kaj je ona mesečina* hrvaškega

skladatelja Iva Lhotke Kalinskega in pesmi slovenskega skladatelja Rada Simonittija *Preveč je sreče in Mislim nate*. Pred nastopom je čestitala zboru, obenem pa spom-

nila na trenutke, ko je kdaj tudi sama zapela z njim. To ji je bilo v veliko veselje, ni pa ji bilo treba daleč, saj stanuje z možem na bližnjem Klanecu.

Polno dvorano hvaležnih obiskovalcev so z venčkom slovenskih narodnih pesmi razveselili učenci 5. razreda OŠ Komenda Moste v spremstvu Romane Ravnikar ter harmonikar Rok Orehar iz 4. razreda, ki je zaigral pesem *Štirje fantje špilajo*.

MePZ DU Komenda sta ob 25-letnici petja in nastopanja ter velikih uspehih v preteklosti (leta 2009 je zbor dosegel svoj kakovostni vrh, ko je na vseslovenski reviji upokojenskih pevskih zborov v Cankarjevem domu v Ljubljani osvojil zlato plaketo) čestitala predsednik DU Komenda, Saša Lenarčič, in župan Občine Komenda, Jurij Kern. Zboru sta zaželela uspešno pot še najprej, pa tudi okrepitev z novimi mlajšimi člani, kajti starejši se za vedno (13 jih je umrlo od ustanovitve zбора) ali pa iz zdravstvenih in starostnih razlogov poslavljajo. Saša Lenarčič se je ob koncu koncerta pridružil gospe Klavdiji Gregorin Štifter, vodji Območne izpostave Kamnik Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne de-

javnosti, ki je nekaterim posebej zaslužnim članom zboru podelila Gallusova priznanja in značke za dolgoletno udejstvovanje na področju kulture in zborovske glasbe. Bronasto Gallusovo značko je dobila Monika Žurbi, častne Gallusove značke pa Silva Globočnik, Fani Pavlin in Mira Ravnikar.

Slavnostni koncert je izvrstno povezovala prof. Anja Kralj Železnik. V program je posrečeno vpletla tudi recitacijo pesmi pesnika Borisa A. Novaka *Tvoj glas*. Pevka in pesnica Marija Kern pa se je čutila dolžno, da se v imenu članov zboru posebej zahvali vodji Mihi Ferjucu in zborovodji Ignacu Gorjancu, kar je naredila na njej lasten prisrčen in poveden način. Oba sta v zahvalo zelo zaslužno dobila lepe rože.

Med koncertom je bilo v dvorani čutiti praznično razpoloženje, saj so obiskovalci prav vsak nastop nagrajevali z navdušenim ploskanjem. Takšno razpoloženje se je »preselilo« tudi v prostore Mravljishča, kjer so nastopajoči pevci in pevke s svojimi spremljevalci nazdravili, obenem pa tudi prigriznili dobrote, za katere je spet poskrbela Fani Car s sodelavkami. Zelo zaslužno za 25 let požrtvovalnega dela, dostikrat tudi

odrekanja, predvsem pa vztrajanja, da je imela in ima Komenda zbor, s katerim gre lahko povsod, najprej pa, da poje doma. Za to ima velike zasluge tudi zborovodja Ignac Gorjanc, ki je zbor dvignil do zanj najvišje možne kakovosti petja in nastopov, predvsem pa, da od vsega začetka vztraja z njim. Prav tako njegov vodja Miha Ferjuc, ki je dobro vedel, kaj bo dvignilo raven petja zboru: vaje in vaje. Ob teh pa tudi prijateljstvo, podpiranje drug drugega, razumevanje, dar in veselje do petja. Vse to je lastno MePZ DU Komenda. Naj bo tako še naprej!

To željo je ob praznični jubilejni prireditvi izrazil tudi predsednik DU Komenda, Saša Lenarčič, eden najbolj požrtvovalnih pripravi koncerta. V nagovoru je poudaril, da je MePZ DU Komenda med najbolj dejavnimi skupinami v društvu, hkrati pa tudi najbolj kakovostnimi in z največjimi uspehi. Kako jih doseči, je zbor potrdil že velikokrat. Naj še kdaj, smo mu s ploskanjem med koncertom, po njem pa s trdnim stiskom roke pevcem in pevkam, zaželeli navzoči na jubilejnem praznovanju.

Besedilo in foto, Jožef Pavlič

Godba ljubljanskih veteranov znova navdušila v Izoli

Na praznični dan priključitve Primorske matični domovini, 15. septembra, je bilo na terasi hotela Delfin v Izoli še posebej slovesno in glasno. Gostje hotela in številni naključni sprehajalci ob obali so z zanimanjem prisluhnili koncertu Godbe ljubljanskih veteranov, ki je s svojim nastopom ustvarila prijetno praznično vzdušje.

Godbeniki so pod vodstvom dirigenta **Jožeta Kregarja** nato nastopili še na osrednji proslavi *Priključitev Primorske* na izolskem trgu. Po končani proslavi so svoj koncert še enkrat ponovili in tako sklenili glasbeno praznovanje pomembnega primorskega praznika. To je bilo že njihovo drugo koncertiranje na »otoku«, kot člani Godbe ljubljanskih veteranov ljubkovalno imenujejo Izolo. Obakrat so z več kot uro dolgim in raznolikim glasbenim programom navdušili občinstvo. Godba ljubljanskih veteranov združuje glasbenike različnih generacij, ki jih povezujejo dolgoletna predanost pihalni glasbi, prijateljstvo in veselje do skupnega muziciranja. Čeprav so mnogi med njimi svojo poklicno glasbe-

no pot že sklenili, z nastopi dokazujejo, da za dobro glasbo in ustvarjanje prijetnega vzdušja leta niso ovira.

Praznik vrnitve Primorske k matični domovini ima za Slovence posebno zgodovinsko in simbolno težo, saj se 15. septembra spominjamo leta 1947, ko je začela veljati Pariška mirovna pogodba in je bila Primorska, ki je po prvi svetovni vojni pripadala Italiji, v pomembnem delu ponovno priključena Sloveniji oziroma tedanji Jugoslaviji. Praznik tako ni le spomin na pomemben

zgodovinski dogodek, temveč tudi opomin na vztrajnost ljudi, ki so v desetletjih po prvi svetovni vojni ohranjali slovenski jezik, kulturo in narodno zavest.

Tudi glasba Godbe ljubljanskih veteranov je bila zato na ta dan več kot zgolj spremljava praznovanju. S svojim nastopom je povezala ljudi, ustvarila praznično razpoloženje in na svoj način prispevala k obujanju spomina na dogodek, ki je pomembno zaznamoval slovensko zgodovino.

ČK

Dan odprtih vrat Rokodelskega centra Rogatec

Rokodelstvo ni le spomin na preteklost. Je živo znanje, ki se prenaša iz rok v roke, iz roda v rod. Prav pri tem imajo pomembno vlogo tudi starejši, ki s svojim znanjem, izkušnjami in ustvarjalnostjo pomagajo ohranjati bogato slovensko rokodelsko dediščino.

V soboto, 5. septembra 2026, je v Rogatcu potekal Dan odprtih vrat Rokodelskega centra Rogatec, namenjen predstavitvi tradicionalnih rokodelskih znanj, njihovega ohranjanju ter predvsem njihovega prenosu na nove generacije. Dogodka se je udeležila tudi Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS), ki sta jo zastopali koordinatorka za rokodelstvo Lucija Časar in članica Rokodelske komisije Marjana Vidic.

Obiskovalci so lahko na različnih lokacijah v Rogatcu spoznali številne rokodelske panoge in se neposredno srečali z znanjem, ki je bilo nekoč sestavni del vsakdanjega življenja. V Rokodelskem centru Rogatec so potekali prikazi steklarstva, oblikovanja keramike, pletarstva, šivanja in predenja lanu na kolovratu, obiskovalci pa so si lahko ogledali tudi stalni razstavi *Od glažute do steklarne – Steklo na Rogaškem* in *Lan je cvetel, nebo plavo*. Popoldne se je program preselil v Muzej na prostem Rogatec, kjer je sledil prikaz kovanja železa, obiskovalci pa so lahko поблиže spoznali tudi muzejsko zbirko in življenje naših prednikov.

Znanje, ki ga ni mogoče nadomestiti s knjigo

Za ZDUS je bilo srečanje pomembno predvsem z vidika povezovanja z organizacijami in posamezniki, ki skrbijo za

ohranjanje rokodelske dediščine. Z Rokodelskim centrom Rogatec ZDUS že uspešno sodeluje, zato so takšna srečanja priložnost za izmenjavo izkušenj, krepitev sodelovanja in iskanje novih možnosti za skupne dejavnosti.

Rokodelstvo ima v društvih upokojencev posebno mesto. Ni zgolj izdelovanje predmetov in ni zgolj ohranjanje starih tehnik. Je način druženja, ustvarjanja, učenja in povezovanja. Predvsem pa je prostor, kjer postane izkušnja starejših nekaj, kar lahko prejmejo tudi mlajše generacije.

Kajti za vsakim ročno izdelanim predmetom se skriva veliko več kot končni izdelek. Skriva se znanje, ki se je pogosto oblikovalo skozi desetletja, potrpežljivost, spret-

nost in občutek za material. Tega znanja ni mogoče v celoti zapisati v knjigo ali shraniti v muzejsko vitrino. Najbolj živo ostane takrat, ko ga človek pokaže drugemu človeku.

Prav zato so rokodelske delavnice, prikazi in srečanja tako dragoceni. Starejši niso pri tem zgolj obiskovalci ali opazovalci, temveč so lahko nosilci znanja in aktivni soustvarjalci njegovega prenosa v prihodnost.

Od starejših za prihodnost

Dan odprtih vrat Rokodelskega centra Rogatec je pokazal, da slovenska rokodelska dediščina še zdaleč ni le stvar preteklosti. Živi tam, kjer jo ljudje še vedno znajo uporabljati, ustvarjati in predvsem – predajati naprej.

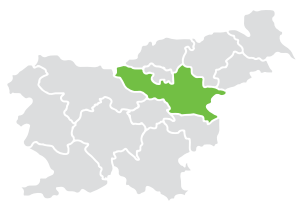
ZDUS bo zato tudi v prihodnje podpirala povezovanje društev upokojencev z organizacijami, ki skrbijo za ohranjanje in razvoj rokodelstva. Kajti starejši niso le varuhi spomina na to, kar je bilo. S svojim znanjem so lahko pomemben most do tega, kar šele prihaja.

In morda je prav v tem najlepše sporočilo rokodelstva: kar nastane iz rok ene generacije, lahko v rokah druge zaživi na novo.

Besedilo in foto: Lucija Časar

**SLOVENSKO
ROKODELSTVO**

CELJSKA

Uspešno praznovanje jubileja DU Andraž

V soboto, 8. avgusta 2026, so v športnem parku Lipa v Andražu proslavili štirideset let društva upokojencev. Vsa leta so bila polna aktivnosti, tkanja prijateljskih vezi, povezovanja z društvi, medgeneracijskih povezovanj ter skupnih uspehov. Zbrali so se številni člani, domačini ter gostje, ki so s svojo prisotnostjo počastili neprecenljiv prispevek društva upokojencev k družabnemu, kulturnemu in športnemu življenju starejših v naši lokalni skupnosti.

Praznovanje se je začelo z uvodnim pozdravom in pregledom bogate zgodovine društva. Predsednik društva **Anton Mešič** se je v svojem nagovoru s ponosom ozrl na prehojeno pot, ki se je pričela 9. junija 1986 na pobudo **Franca Kopra** ter 11 ustanovnih članov. Tako je delo zaživelo v želji, da upokojencem v Andražu ponudijo prostor za druženje, medsebojno pomoč in aktivno preživljanje tretjega življenjskega obdobja. Predsednik je izpostavil, da društvo danes kljub izzivom časa ostaja vitalno, polno energije in trdno vpeto v utrip celotne lokalne skupnosti. Posebej je izpostavil uspešnost članov v športnih dejavnostih, kjer članice in člani dosega odlične rezultate. Posebej ponosni so na prijateljske vezi z Društvom upokojencev Sv. Urban Destrnik, saj so v 10 letih sodelovanja pridobili mnogo izkušenj in postali bogatejši za nova spoznanja. V kulturnem programu so sodelovali: Pihalni orkester Cecilija, učenci Podružnične osnovne šole Andraž, člani andraškega okteta, ki so poskrbeli za pravo čustveno vzdušje. Poseben trenutek prireditve je bila podelitev priznanj in zahval. Društvo je prejelo od predsednice ZDUS Zdenke Jan malo plaketo ZDUS. Predsednik DU Anton Mešič je podelil zahvale ob 40-letnici delovanja: ZDUS, PZDU Celje, Občini Polzela, DU Polzela, DU Sv. Urban Destrnik, Emilu Medvešku in Sonji Melanšek. Predsednica ZDUS in župan Občine Polzela sta podelila priznanje častnemu članu DU Andraž, sedanjemu predsedniku Antonu Mešiču.

Zbrane so nagovorili župan Občine Polzela **Jože Kužnik**, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije **Zdenka Jan** in predsednik PZDU Celja **Jakob Presečnik**. Poudarili so pomen

DU Andraž kot zgleda medgeneracijskega sodelovanja, solidarnosti in ohranjanja lokalne dediščine. V imenu andraških društev je zbrane nagovoril predsednik GD **David Zabukovnik** in izročil umetniško delo.

Uradnemu delu je sledilo sproščeno druženje ob pogostitvi ter ob zvokih ansambla Občasni muzikanti, ki so hitro napolnili plesišče. Praznovanje 40- obletnice je znova dokazalo, da leta za andraške upokojence niso ovira, temveč vir modrosti in neizmerne življenjske radosti. Društvo stopa v peto desetletje z jasno vizijo, novimi načrti in predvsem s srcem, ki bije za skupnost.

Biserka Škoflek, foto Igor Pungartnik

DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

22. srečanje PZDU Dolenjske in Bele krajine

Brusnice pod Gorjanci so bile konec avgusta prizorišče 22. srečanja Pokrajinske zveze društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine. Na velikem brusniškem kozolcu se je zbralo več kot 1200 upokojencev, ki jih niso povezali le druženje, glasba in dobra volja, temveč predvsem občutek pripadnosti, prijateljstva in medsebojne povezanosti.

Med številnimi udeleženci je bila tudi skoraj 90-letna **Mici iz Dolenjskih Toplic**, ki je s svojo neposrednostjo, življenjskim optimizmom in značilnim humorjem hitro postala ena najbolj opaznih udeleženk srečanja. Mici je upokojena že 39 let, pred tem pa je 35 let delala v domžalski tovarni Toko. Pokojnina, pravi, ni velika, vendar se zaradi tega ne pritožuje. »Sem skromna in ne zahtevam veliko,« pove. Ima njivo, na kateri si pridela marsikaj, in še vedno življenje prilagaja sebi. Julija je vstajala že zarana, da je lahko krompir kopala, preden je pritisnila vročina.

»S svojim življenjem sem zadovoljna. Rada pojem, rada klepetam ... **Sem skromna in cenim prijateljstvo. Vsi bi morali biti prijatelji. Sama jih najdem, kamorkoli grem,**« pravi.

Da je bila rojena prav na svetovni dan varčevanja, je povedala še posebej zabavno in iskrivo: »Tako da že celo življenje varčujem!« Nato pa resneje dodala, da si želi predvsem zdravja in da bi še naprej čim bolj čila korakala proti stotici.

Zdenka Jan in Anton Mešič

Prostega mesta pod kozolcem skorajda nisi našel

Udeležence je najprej pozdravil predsednik Krajevne skupnosti Brusnice, **Ivan Kralj**, ki je izrazil zadovoljstvo, da so upokojenci letošnje srečanje pripravili prav v njihovem kraju pod Gorjanci. Poudaril je naravne lepote kraja, predvsem pa ljudi, ki so s svojim delom in načrti pomemben del njegovega razvoja. Brusničani so se kot gostitelji izkazali z odliko, za kar so bili deležni številnih pohval. Ob druženju so pripravili tudi pester spremljevalni program, v katerem so se predstavili med drugim rokodelci DU Stopiče, pevski zbor iz Semiča in drugi ustvarjalci. Srečanja se je udeležila tudi predsednica **ZDUS Zdenka Jan**, ki je udeležencem čestitala za številne dejavnosti, s katerimi ostajajo dejavni, povezani in vključeni v življenje svojih skupnosti. »V mislih imam šport, rekreacijo, druženja, petje, izlete, pa zlasti aktivnosti z dobrodelno noto, ko svoj prosti čas namenjate tistim, ki nimajo, ne zmorejo, ali so zgolj osamljeni,« je poudarila. Ob tem je zagotovila, da si bo ZDUS tudi v prihodnje prizadeval ustvarjati pogoje za dejavnost starejših ter odločevalce opozarjati, da morajo upokojence opaziti, slišati in spoštovati. »To smo si zaslužili z minulim delom, saj smo soustvarjali pogoje za današnje življenje. Današnja družba sicer slavi mladost, lepoto in bogastvo, vse, česar upokojenci nimamo oziroma nimamo več. A imamo marsikaj drugega: drug drugega, spomine, znanje, izkušnje in tudi želje, da bi bili dejavni, ustvarjalni in koristni,« je dejala predsednica ZDUS.

Na vprašanje dostojnega življenja v starosti je opozorila tudi predsednica PZDU Dolenjske in Bele krajine, **Cirila Surina Zajc**, ki se bo ob koncu mandata poslovila s tega položaja. Spomnila je na generacije, ki so po vojni s svojim delom pomagale graditi družbo in njeno infrastrukturo. »Delali smo vse sobote, solidarno gradili stanovanja, počitniške kapacitete, ceste in dajali za nerazvite, vsak si je lahko privoščil dopust. Ni bilo vse prav, pa vendar je danes še več narobe,« je dejala. Poudarila je, da si upokojenci zaslužijo **dostojne in pravične pokojnine**, saj so svoje življenje posvetili delu, družini in razvoju družbe. Svojemu nasledniku je zaželela, da bi znal s predlogi odločno, dostojno in umirjeno prepričevati odločevalce, da bi bila zakonodaja razumljiva, enostavna in pravična tudi za starejše. Podžupanja Mestne občine Novo mesto, **Sara Tomšič**, je poudarila, da občina kljub številnim obveznostim ne pozablja na starejše in bo njihova prizadevanja podpirala tudi v prihodnje. »Marsikomu od mlajših ste zaradi svojih aktivnosti v velik ponos in zgled. Današnje srečanje je dokaz, da v Sloveniji znamo ceniti drug drugega, druženje in skupen trud,« je povedala. Udeležence je nagovoril tudi direktor **Hotela Delfin Izola, Miloš Milivojević**, saj je Izola z Delfinom za številne dolenjske in belokranjske upokojence že dolgo priljubljena destinacija za oddih, srečanja in počitnice.

Srečanje je tako znova pokazalo, da naša društva niso namenjena zgolj druženju. So prostor, kjer se ohranjajo prijateljstva, prenašajo znanje in izkušnje, nastajajo nova poznanstva ter mesto, kjer imajo starejši možnost ostati dejavni in ustvarjalni.

In če bi želeli celotno sporočilo srečanja strniti v nekaj besed, jih je pravzaprav povedala Mici: **»Cenim prijateljstvo. Vsi bi morali biti prijatelji.«** To je morda tudi najlepše sporočilo srečanja.

Toni Krčan

Avtobus nas je odložil na Pokljuki, visoki kraški planoti, večinoma pokriti s smrekovimi gozdovi. Razgibano površje skritih brezen, zaraščenih kont, vrtač in dolinic je ostanek delovanja poključkega ledenika. Za njim so ostala šotna barja, ki nudijo zavetje različnim rastlinskim in živalskim vrstam. Nadmorska višina in čist zrak ugodno vplivajo na zdravje in počutje. Lepa v vseh letnih časih nudi nešteto možnosti za rekreacijo, je izhodišče na najvišje vrhove Julijskih Alp, tudi za Viševnik. Viševnik je del grebena, ki loči dolino Krme od Pokljuke.

Izbrali smo srednje težko pot z višinsko razliko 703 m, od smučišča, po pasu gozda, ruševja, alpskih trav in golega krasa. Pot se strmo vzpenja in je precej kamnita, zato je pazljivost potrebna ob vsakem koraku. Pohodnike je na poti spremljala dobra volja, pomemben del izleta pa sta bila poleg samega vzpona tudi druženje in skupno doživljanje narave. Pot na Viševnik zahteva kar nekaj kondicije, pri čemer so nam pomagali tudi redni treningi. Bili so krajši postanki za vdih, za požirek pijače in za poglede, ki so bili proti vrhu vedno bolj veličastni, na Pokljuko, Bohinjske gore, na vrhove Julijski Alp. Na vrhu postanek za poglede, počitek, obvezno fotografiranje ob neizmernem veselju, s hvaležnostjo, da je vrh osvojen. Vrednost takšnih izletov ni zgolj v osvojenem vrhu, ampak predvsem na poti, v skupnih doživetjih, pogovorih in spominih, ki ostanejo tudi po koncu poti. Skupne izkušnje, smeh in pogovori obogatijo pohod in ustvarijo spomine, ki trajajo dlje kot le dosežek vrha.

Vrnili smo se po isti poti na izhodišče, s postankom na Zatrniku, kjer smo si v prijetnem ambientu Gostišča Pr lovca privoščili nekaj iz bogate ponudbe. Viševnik je tako postal nov zapis v pohodniškem arhivu Društva upokojencev Dolenjske Toplice, ki že vabi na septembrske aktivnosti. Pohodniški čevlji in nahrbtnik so pripravljeni, narava pa ponuja še veliko priložnosti za nova doživetja.

Besedilo in foto, Elica Pavlič, vodja pohodov

Topliški upokojenci osvojili Viševnik

Dobra kondicija, vztrajnost in predvsem družba so topliške pohodnike pripeljale na vrh 2050 metrov visokega Viševnika.

Skupina za pohodništvo pri Društvu upokojencev Dolenjske Toplice je v ponedeljek, 24. avgusta, opravila zahtevnejši planinski izlet in osvojila **2050 metrov visoki Viševnik**, svoj prvi dvatisočak v letošnjem letu.

Po arheološki poti na Vinji vrh

Kjer se srečajo zgodovina, čudoviti razgledi in dobra družba ... to je 292 m visoki Vinji vrh, ki se prvič omenja že leta 1704. Nekoč je bilo tu Panonsko morje, kar pričajo ostanki polžev in školjk, našli pa so tudi zob morskega psa. Starejšo in mlajšo železno dobo so zaznamovali Iliri in Kelti, kar pričajo izkopanine. V številnih gomilah so našli med ostalimi predmeti posebno skledasto čelado in obesek ORANT, katerega motiv buri domišljijo še danes. S pohodom smo začeli v zgodnjem jutru v Šmarjeških Toplicah. Udeležba je bila majhna, saj je bil dan vroč, čas trgatega in do-

pustov. Opravili smo krožno, označeno pot, dolgo 12 km. Vodi mimo apartmajskega naselja Dobrava, skozi vas Mlada vina, kjer so arheologi odkrili 50 gomil. Najlepši del poti je po gozdu do vasi Orešje, do cerkve sv. Jožefa, kjer je bilo največje gradišče in so najlepši pogledi na reko Krko in največji otok Trbiž pri Kronovem. Pot smo podaljšali do Malega Vinjega vrha, kjer je cerkev Sv. Janeza Krznika. Obe cerkvi sta kulturni spomenik lokalnega pomena in kljub krščanskemu prazniku – Mali maši – sta bili zaprti. Grebenska pot je ponujala poglede na vse strani, tudi na KSA, Sljeme, Gorjance.

Sledil je strm spust do Bele cerkve, kjer smo si ogledali zunanost Hiše žive dediščine. To je projekt iz narave in preteklosti za prihodnost. Zgradili so jo na mestu osnovne šole pred 10 leti s pomočjo nepovratnih sredstev Evropskega sklada za razvoj in Ministrstva za kulturo. Medgeneracijski in interpretacijski center nudi vpogled v življenje lokalnega prebivalstva skozi razne zorne kote in zgodovinska obdobja s predstavitvijo bogate kulturne in naravne dediščine. Pot nas je preko vasi Sela in Družinske vasi pripeljala do izhodišča v Šmarjeških Toplicah. Po uspešno zaključenem pohodu je sledil poseben kulturni del dneva s postankom v Šmarjeti, na prelepem trgu v objemu Moletove hiše, Vinske fontane, Dvorca Gregorčič, cerkve Sv. Marjete in brajde trt domačih vinogradnikov. Toplo nas je sprejela direktorica Zavoda za turizem, kulturo in šport, ga. Nataša Filip. Ob prijetnem klepetu nam je podrobno predstavila občino Šmarješke Toplice, njeno bogato naravno in kulturno dediščino ter delovanje sodobnega centra.

Dan smo sklenili v izjemno prijetnem vzdušju, z novim znanjem o lokalnih znamenitostih in z lepimi spomini na skupno druženje. Hvala vsem za odlično družbo, se že veselimo naslednjega snidenja na poti! Na Vinji vrh pa gotovo še gremo, in sicer po razglede in po drobne užitke na skupnih poteh.

Elica Pavlič

Lepo sodelovanje dveh društev

Kako se lahko manjša društva povežejo med seboj in lepo ter koristno sodelujejo, dokazujeta tudi DU Straža in DU Dolenjske Toplice, saj omogočata svojim članom skupno enodnevno kopanje v Njivicah na otoku Krku. Tako sta letos svoje člane že dvakrat popeljali na Krk, kjer jim je bilo omogočeno enodnevno kopanje in gibanje na svežem zraku na morju, kar je zelo koristno tudi za astmatike in zlasti za bolnike z različnimi kožnimi obolenji. Upokojenci se lahko tako skupaj povešajo, igrajo različne igre, se družijo, sprehajajo ob morju, zapeljejo na krajši izlet z ladjico in seveda kopajo. Prvič se nas je odpeljalo skupaj na morje 36,

drugič pa kar 59 upokojencev. Načrtujemo pa še dva skupna odhoda na morje, in sicer avgusta in septembra. Vabljeni v čim večjem številu.

Marija Andrejčič

GORENJSKA

Gorenjski upokojenci so se ponovno družili na Zgornjem Jezerskem

V začetku septembra je bilo na Zgornjem Jezerskem tradicionalno, tokrat že 33. srečanje gorenjskih upokojencev. Tako kot lani ga je v tem prekrasnem kraju, kjer je, kot pravijo domačini, narava najlepša, saj je dolina na vzhodu ograjena z vencem Kamniško - Savinjskih Alp, ki so se v živahnem zemeljskem gibanju dvignile proti nebu pred šestdesetimi milijoni let, v sodelovanju s Pokrajinsko zvezo Društev upokojencev Gorenjske pripravilo Društvo upokojencev Jezersko. Čeprav je kar precej deževalo, to ni motilo vedrega razpoloženja okoli 500 udeležencev iz 48 društev, ki so ob druženju, smeju in plesu preživeli prijeten dan.

V uradnem delu so jih nagovorili predsednik DU Jezersko, **Milan Milošič**, predsednik Pokrajinske zveze Društev upokojencev Gorenjske, **Robert Plavčak**, župan gostiteljske Občine Jezersko, **Andrej Karničar**, predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije, **Zdenka Jan**, in direktor hotela Delfin, **Miloš Milivojevič**. S svojo prisotnostjo so jih počastili tudi generalna sekretarka ZDUS-a, magistrica **Andreja Gorše Lotrič**, župan Občine Šenčur, **Ciril Kozjek**, ter eden najstarejših članov gorenjskih društev upokojencev, sicer član DU Kamnik, 102 leti star **Franci Primožič**.

Plavčak je v svojem nagovoru izpostavil, da se niso zbrali zato, da bi govorili o težavah in križih v povezavi z dolgotrajno oskrbo, prav tako ne o še vedno predolgi čakalni vrstah za zdravniški pregled, pa o težavah z digitaliziranjem starejših, o premajhnih pokojninah in številnih krivicah v zvezi z njimi, niti o novi ali stari vladi in neupoštevanju številnih njihovih predlogov za izboljšanje položaja upokojencev. »Danes smo tukaj zato,« je dejal, »da se družimo, da uživamo ob kulturnem in družabnem programu, kakšno rečemo in se zavrtimo ob zvokih domačega ansambla Jutro. Vsekakor si zaslužimo dobre družbe in lepih trenutkov.«

Predsednica ZDUS je najprej čestitala društvu za številne dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo – od športa, pohodništva, rokodelstva do izletov in aktivnosti, ki imajo humanitarno noto in jih delajo »velike«. V nadaljevanju je izpostavila, da starejši niso samo veliki uporabniki pomoči in breme družbe, ampak so še vedno polni modrosti z željo, da so še aktivni, ter obljubila, da se bodo na ZDUS-u še naprej trudili, da jih bodo odločevalci videli in slišali ter upoštevali in spoštovali. Udeležence je nato opozorila še na revijo Vzajemnost, katere solastniki so upokojenci in katere predstavniki so bili prisotni na srečanju, pri njih pa so revijo lahko tudi naročili. Nadalje je izpostavila prostovoljke in prostovoljce v projektu Starejši za starejše in na drugih področjih v društvih, ter Telekom Slovenije, ki je tudi imel svojo stojnico. Spomnila je, da je ZDUS pred leti skupaj s Telekomom z opremo v okviru projekta E-oskrba opremil okoli pet tisoč starejših in s tem marsikomu rešil življenje. Omenjena storitev je danes del dolgotrajne oskrbe, na ZDUS-u pa še vedno nudijo informacije o tem, kako priti do nje.

Milivojević je predstavil novosti v hotelu Delfin, pri čemer je posebej izpostavil Center zdravega počutja s savnami, kozmetičnim salonom in masažami. Obljubil je, da bodo še naprej skrbeli za novosti in izboljšave, med drugim bodo nudili tudi dodatne zdravstvene storitve. Ob koncu je vse povabil, da obiščejo hotel, in obljubil, da bodo ponje z avtobusi prišli v čisto vsako gorenjsko dolino.

Župan Občine Jezersko se je v pozdravnem nagovoru pošalil, da so Jezerjani lahko hvaležni upokojencem, ker so jim prinesli dež, ki so ga vse poletje težko čakali. »Kadar bo spet suša, bodo upokojence prosili, naj organizirajo srečanje, pa bo dovolj dežja ...«

Vreme udeležencem srečanja res ni bilo naklonjeno, toda z malo dobre volje je tudi dež lahko sončen. Njim so sonce na oder prinesli otroci **Folklorne skupine Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, podružnična šola Jezersko**, ki so zaplesali splet plesov z naslovom **Preljubi Šentlenart**, katerega avtorica je mentorica skupine Irena RUPAR, na harmoniki pa jih je spremljal Sašo GALE. S svojim nastopom so jih spomnili, da se tradicija ne ohranja tako, da jo samo občudujemo, ampak tako, da jo predajamo naprej. Pokazali so, da naša tradicija ima prihodnost in da se ni treba bati, da bi utonila v pozabo.

Navdušila pa je tudi domača amaterska gledališka skupina, ki je uprizorila **Jezerske štorije**, ki, kot je zapisala Maja LESAR, predstavljajo tisti del Jezerskega in njegovih prebivalcev, ki je vtkan v identiteto doline ter nosi pomemben del zgodovine tega kraja in njegovih ljudi. Zgodbe in anekdote, ki so nastajale pred sto in več leti, pripovedujejo o močni povezanosti človeka z naravo ter spoštovanju njenih zakonitosti. Govorijo o ljudeh, ki so tankočutni, nekoliko zadržani, vztrajni in ponosni na svoje korenine. Igralci so se občinstvu predstavili v jezerskem narečju ter v kostumih in z rekviziti, ki pristno prikazujejo življenje Jezerjanov ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. Tokratna zgodba je govorila o Tinčkovi Katri, ki je, tako kot mnoga jezerska dekleta, odšla za boljšim kruhom gor čez, na Koroško. Po uradnem delu je za prijetno razpoloženje ob druženju igral ansambel Jutro. Na plesnem podiju sta se med številnimi plesalci veselo zavrtela tudi predsednica ZDUS-a, Zdenka Jan, in 102-letni Franci Primožič, ki ji je menda obljubil, da jo bo naslednje leto spet povabil na ples.

Gorenjski upokojenci so se na Jezerskem zbrali z namenom, da se srečajo, da si stisnejo roko. Si povejo kakšno lepo besedo in obudijo kakšen spomin. Da se skupaj nasmejijo. Pa morda tudi zato, da ugotovijo, da leta niso tako pomembna, kot si včasih mislimo. Pomembno je, koliko življenja je še v nas. In tokrat ga je bilo med njimi zagotovo za veliko, veliko let!

Slavica Bučan, foto Ferdo Kikelj

Priznanja Društvu upokojencev Lesce

Društvo upokojencev Lesce je to poletje dobilo kar dve pomembni priznanji. Krajevna skupnost Lesce je na prireditvi ob krajevnem prazniku 11. julija društvu podelila Plaketo KS. Ob prazniku občine Radovljica pa je župan Ciril Globočnik 5. avgusta na osrednji slovesnosti na Linhartovem trgu izročil priznanja posameznikom in organizacijam, ki so se posebno izkazali pri delu v korist skupnosti. Tako je med drugimi nagrajenci plaketo občine Radovljica dobilo Društvo upokojencev Lesce, v imenu katerega ga je sprejela njegova predsednica Marjeta Vizovišek.

V obrazložitvi so povedali, da vse od ustanovitve pred 50 leti društvo pomembno prispeva h kakovosti življenja starejših občanov ter s svojim delovanjem predstavlja nepogrešljiv del družbenega in humanitarnega utripa krajevne skupnosti. V petih desetletjih je društvo razvilo raznoliko dejavnost, s katero uspešno uresničuje svoje poslanstvo – povezovanje upokojencev, zastopanje njihovih interesov ter skrb za dostojno, aktivno in kakovostno življenje starejših. Pomemben del delovanja društva predstavljajo prostovoljci, ki s svojo predanostjo in srčnostjo izvajajo projekt Starejši za starejše ter tako pomembno prispevajo k zmanjševanju osamljenosti, krepitvi medsebojne solidarnosti in izboljšanju kakovosti življenja starejših občanov.

Leščanki Zinki Carotta pa je župan izročil pečat Občine Radovljica za njeno dolgoletno prostovoljno delo pri Karitas Lesce. V vseh letih delovanja je s svojim humanitarnim delom pomagala številnim posameznikom in družinam v stiski ter pomembno prispevala h krepitvi solidarnosti, medsebojne pomoči in povezanosti v lokalni skupnosti.

Ivanka Korošec, foto Gorazd Kavčič, občina Radovljica

**JUŽNA
PRIMORSKA**

Obisk logorja na Rabu

Dan zatem, bil je šesti september, ko je potekala na Rabu komemoracija ob 83. obletnici osvoboditve logorja na Rabu, smo se odpravili na izlet, tokrat brez dežnikov v rokah, po poteh Frankopanov in Zrinskih ter drugi dan posvetili tudi spominu na trpeče v logorju Kampor na Rabu.

Članice in člani društva upokojencev Jagodje-Dobrava smo zgledno zapolnili Nomagov avtobus in se razveselili tako mladega voznika kot vodičke Mirjam, ki smo jo prepoznali še s poti po Češki predavnimi leti. Pot nas je vodila najprej v Bakar, kjer smo od članic turističnega društva mesta Bakar, ki so nas sprejele in pogostile z znamenito bakarsko vodico, peneče vino (se še spomnimo?), in baškotom, zvedeli mnogo novega: da je bil ob prehodu iz 18. v 19. stoletje Bakar največje mesto na Hrvaškem, torej večji od Zagreba, da njegova zgodovina sega v davno 1288. leto in da je tesno povezan z družino Frankopan. Frankopani so bili prvotno do leta 1432 knezi krški, ki so upravljali z otokom Krk v času beneške republike. Šele kasneje so se preimenovali in obstojali kot pomembna družina predvsem v bojih proti Turkom vse do leta 1671, ko je na Dunaju preminil zadnji Fran Krsto Frankopan. Z njim je bil obglavljen tudi svak Petar Zrinski, ki je bil velik junak v bojih proti Turkom. Toda oba sta se uprla politiki cesarja Leopolda I. In to jih je stalo glave. Z njuno smrtjo je izumrla tudi rodbina. Premoženje družin je bilo razgrabljeno, žena Ana Katarina Zrinski, rojena Frankopan, velika književnica in diplomatka, je bila izgnana v samostan v Graz, kjer je tudi preminula leta 1673.

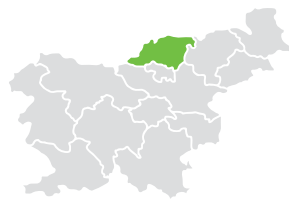
Mesto Bakar je eno redkih, kjer naselje poteka od morja pa do vrha Risnjaka, torej 1528 metrov. V Bakarju je najstarejša Pomorska šola Bakar, od tu so pomorci pluli po celem svetu. Mesto je še danes precej industrijsko in se turizem komaj prebuj, čeprav ima kaj za pokazati. Žal nič več lovljenja tun, po katerih je bil nekoč poznan. Nadaljevali smo pot mimo Kraljevice in že smo bili v Senju, znanem po utrdbi uskokov, ki jo Turki niso nikoli osvojili. Uskoki so bili vojščaki, ki so branili Avstroogrsko pred upadi Turkov, dokler niso začeli pleniti ladje, ki so potovale mimo, med temi ladjami pa tudi avstrijske. Zato so jih preselili v notranjost. Trajekt nas je popeljal iz Stinice na obali do Raba in prenočišča v Loparju. Lopar je živahno turistično mesto z znamenito peščeno plažo ter toplim morjem, ki je marsikaterega udeleženca zvabilo vanj.

Drugi dan je bil namenjen obisku logorja iz 2. svetovne vojne, ki so ga fašisti postavili julija 1942, razpustili pa 5. septembra 1943 ob kapitulaciji Italije. V improviziranih šotorih je bilo zaprtih cca 10.000 internirancev, predvsem Slovencev, Judov in Hrvatov. Umrlo naj bi jih okoli 1200, vendar naj bi bila številka mnogo večja, saj so evidence porazne. Praktično jih ni bilo. Množica osvobojenih internirancev je ustanovila rabsko brigado in se uprla kasnejši nemški okupaciji. Leta 1953 je bil zgrajen spominski park, ki ga je načrtoval naš Edo Ravnikar, mozaik pa izdelal Marij Pregelj.

Vsako leto poteka komemoracija, tudi letos se jo je na čelu delegacije udeležila dr. Nataša Pirc Musar, naša predsednica. Italijani tega logorja nimajo v spominu niti niso z ničemer obsodili vodje taborišč, tako da niso udeleženi na komemoracijah. Zapustili smo otok, mesto srečnih in žalostnih spominov, ter po jadranski magistrali hiteli proti domu. Še postanek za dobro kosilo v Novem Vi-

nodolu, saj se je okrepčilo prileglo po vseh prehojenih poteh in že smo pozdravili Izolo. Zadovoljni, saj smo skupaj preživeli in doživeli kopico srečnih trenutkov. Do naslednjič!

Besedilo in foto, Jožica R.

KOROŠKA

Korošci znova dokazali, da je njihova skupnost živa

Srečanje upokojencev Koroške pokrajinske zveze je bilo letos še posebej slovesno. Koroški upokojenci so ga namreč povezali s praznovanjem občinskega praznika Mestne občine Slovenj Gradec, zato je bilo srečanje tudi priložnost za pogled na dosežke lokalne skupnosti, predvsem pa na pomembno vlogo, ki jo imajo pri njenem razvoju upokojenci, invalidi in številni prostovoljci.

Osrednji govornik je bil župan Mestne občine Slovenj Gradec, **Tilen Klugler**, ki je predstavil dosežke občine in njene razvojne načrte. Pri tem ni pozabil poudariti pomena upokojencev in invalidov, ki s svojo dejavnostjo, prostovoljstvom in medsebojno povezanostjo pomembno prispevajo h kakovosti življenja v lokalnem okolju.

Udeležence je nagovorila tudi predsednica ZDUS, **Zdenka Jan**, ki je koroškim upokojencem čestitala za njihovo številno in raznoliko dejavnost ter se zahvalila za vse, kar s svojim delom prispevajo skupnosti. Posebej je izpostavila dobro sodelovanje ZDUS s Koroško pokrajinsko zvezo in njeno predsednico **Almo Kočnik**.

Srečanja so se udeležili tudi podpredsednik Koroške pokrajinske zveze, **Peter Pungartnik**, sicer predsednik DU Slovenj Gradec in podžupan Mestne občine Slovenj Gradec, predstavnica invalidske organizacije iz Slovenj Gradca, direktor Hotela Delfin, **Miloš Miličević**, ter nepogrešljiva **Daša**, ki je tudi tokrat s svojo prisotnostjo in nastopom poskrbela za enega tistih trenutkov, ki jih udeleženci nagradijo z glasnim aplavzom.

Od ustvarjalnih rok do sodobne e-oskrbe

Posebno mesto na srečanju je imela rokodelska razstava, na kateri so svoje izdelke predstavile marljive rokodelke iz vse Koroške. Razstava je bila lep dokaz ustvarjalnosti, potrpežljivosti in znanja, ki ga starejši ohranjajo ter prenašajo tudi na mlajše generacije.

Srečanje pa ni bilo namenjeno le druženju in predstavitvi dejavnosti.

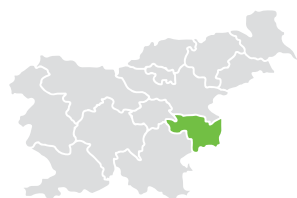
Prostovoljka iz Mežice **Franja Mataia** je skupaj s predstavnikoma Telekomu obiskovalcem predstavila **e-oskrbo**, eno od storitev dolgotrajne oskrbe. Gre za pomembno obliko podpore, ki starejšim in drugim uporabnikom omogoča varnejše in bolj samostojno življenje v domačem okolju. Tudi to je bil eden od pomembnih poudarkov srečanja: kakovostno staranje ni zgolj vprašanje socialnih storitev, temveč tudi vprašanje varnosti, samostojnosti, dostojanstva in možnosti, da človek čim dlje ostane v okolju, ki ga pozna in v katerem se dobro počuti.

Ko se srečajo pesem, šport in druženje

Korošci pa so poskrbeli tudi za dobro voljo, glasbo, petje, jedajo in pijačo. Nastopili so pevski zbori in glasbene skupine, nekaj lepih pesmi je zapela simpatična **Ana Dušica**, domači **ansambel Vihar** pa je s svojim nastopom zaznamoval tudi pomemben jubilej – 20 let delovanja. Ob koncu so se poklonili tudi športnikom. Najuspešnejši so podelili priznanja in pokale ter jim zaželeli, naj tudi v prihodnje ostanejo športno dejavni in z rekreacijo skrbijo za svoje telesno in duševno zdravje. Srečanje v Slovenj Gradcu je bilo tako veliko več kot zgolj tradicionalno srečanje upokojencev.

»Bil je en lep dan, kot je lepo in plodno naše sodelovanje na vseh področjih s Koroško pokrajinsko zvezo in njeno predsednico **Almo**,« je po srečanju poudarila predsednica ZDUS, Zdenka Jan. In prav povezanost je bila morda najmočnejše sporočilo koroškega srečanja. Kajti skupnost ni močna zato, ker so v njej ljudje enakih let, temveč zato, ker znajo svoje znanje, izkušnje, energijo in dobro voljo povezati v nekaj, kar presega vsakega posameznika. Na Koroškem to očitno dobro vedo.

Besedilo in foto, JZ

POSAVJE

20. srečanje PZDU Posavja v Radečah

Društvo upokojencev Radeče je pod okriljem Pokrajinske zveze društev upokojencev Posavje uspešno organiziralo 20. srečanje društev upokojencev Posavja. Srečanja se je udeležilo približno 430 članov društev upokojencev in gostov.

Med častnimi gosti so bili predsednica ZDUS Slovenije, Zdenka Jan, predsednik PZDU Posavje, Jože Žnidarič, župan Občine

Radeče, Tomaž Režun, direktorica KTRC Radeče, Meri Šuler, poslanec v državnem zboru Matjaž Han, župan Občine Kostanjevica na Krki, Robert Zagorc, župan Občine Brežice, Ivan Molan, podžupanja Mestne občine Krško, Mojca Kranjec Križan ter direktor Hotela Delfin, Miloš Milosavljević. Podžupan Občine Sevnica, Janez Kuček, se je zaradi drugih obveznosti opravičil. Vsem gostom so bila izročena simbolična darila.

Kulturni program je povezovala Vera Lipec. Nastopili so učenci Podružnične šole Svibno, glasbena skupina Nagajivi fantje in učenci Glasbene šole Radeče, ki so s svojimi nastopi poskrbeli za prijetno in slovesno vzdušje. Za pogostitev, postrežbo in pripravo prizorišča je poskrbelo Gostišče Flosar. Cena pogostitve je znašala 13,50 evra na udeleženca. Za dobro voljo in plesno razpoloženje je ves dan skrbel ansambel Posavski godci.

Za lepo urejene mize in okrasitev prizorišča so poskrbele članice Društva upokojencev Radeče v sodelovanju s Hortikulturnim društvom Radeče. Posebna zanimivost srečanja je bila panoramska vožnja s splavom po reki Savi, ki se je udeležilo 225 obiskovalcev. Cena vožnje je znašala 4 evre na osebo (naknadno znižano na 3 €), stroške pa je v celoti pokrila Pokrajinska zveza društev upokojencev Posavje. Za varnost udeležencev in urejanje prometa so poskrbeli gasilci, ki so sodelovali pri izvedbi programa splavarjenja. Prisotna je bila tudi zdravstvena služba. Obe storitvi je organiziral KTRC Radeče. Velika podpornika prireditve sta bila Občina Radeče in KTRC Radeče, ki sta zagotovila sredstva za najem prireditvenega šotora, varovanje in zdravstveno službo. Podjetje Mastnak je prispevalo paket vina, podjetje Baron sladkarje za nastopajoče otroke, Cvetličarna Marjetica pa nam je dala popust na šopke. Vsem gostom, nastopajočim in donatorjem so bile posredovane zahvale za njihovo prisotnost in sodelovanje. Iskrena zahvala velja vsem organizatorjem, prostovoljcem, članom društva, nastopajočim, donatorjem in sponzorjem, ki so s svojim delom, podporo in dobro voljo prispevali k uspešni izvedbi jubilejnega srečanja.

Andrej Hrup, predsednik DU Radeče

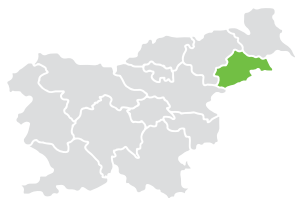
Posavski upokojenci so letovali v Delfinu

Tudi letos, kot že vrsto let prej, je naše društvo organiziralo letovanje za člane društva v Hotelu Delfin v Izoli. Letovanju se vsako leto pridružijo člani PZDU Posavje, in sicer iz DU Senovo, DU Bizeljsko in DU Radeče. Poletnega letovanja se je udeležilo dvainštirideset članov. Skupaj smo preživeli prijetne dni, polne druženja, sprostitve in medsebojnega povezovanja. Ob prijetnem vzdušju in številnih skupnih trenutkih smo si nabrali novih moči ter ustvarili lepe spomine, ki nas bodo spremljali še dolgo po vrnitvi domov.

K dobremu počutju pa je veliko pripomogla prijaznost osebja, njihov nasmehek, ustrežljivost in skrb, s katero poskrbijo, da se počutimo kot doma. Z občudovanjem smo opazili pozitivne spremembe v samem hotelu kot tudi v njegovi okolici. Videti je, da svoje delo opravljajo s srcem in da se nenehno trudijo ustvarjati prijetno in gostoljubno okolje za vse goste. Iskrene čestitke in pohvale prav vsakemu zaposlenemu. Naj HOTEL DELFIN ZDUS tudi v prihodnje ostane kraj prijetnih srečanj, topline in lepih doživetij.

Besedilo in foto, Manja Seher

SPODNJE PODRAVJE

DU Ivanjkovci praznovali 60 let povezovanja, prostovoljstva in prijateljstva

20. septembra je Društvo upokojencev Ivanjkovci slovesno zaznamovalo 60 let uspešnega delovanja. Ob visokem jubileju se je v polni dvorani Kulturnega doma Krajevne skupnosti Ivanjkovci zbralo veliko članic in članov društva, gostov ter prijateljev.

Slovesnost je z uvodnim pozdravom in nagovorom odprl predsednik društva **Tonček Škorajnc**, ki je na slikovit način predstavil šest desetletij dolgo pot društva – od njegovih začetkov do današnjih dni. V teh šestdesetih letih se je v društvu zvrstilo veliko generacij, vendar je ostalo nekaj nespremenjeno: **povezanost ljudi, pripravljenost pomagati in skrb drug za drugega**.

Jubilante so ob prazniku nagovorili župan Občine Ormož, **Danijel Vrbnjak**, predsednik PZDU Spodnje Podravje, **Viktor Kokol**, predsednik sveta KS Ivanjkovci, **Anton Zadavec**, ter predsednik Medobčinske zveze društev upokojencev Ormož, **Jožef Šterman**. V imenu Zveze društev upokojencev Slovenije je zbrane nagovoril podpredsednik **Stanko Kranvogel**, ki je vodstvu društva in vsem članicam in članom iskreno čestital ob visokem jubileju ter se jim zahvalil za **šest desetletij vestnega, prostovoljnega in humanitarnega dela**. Ob tem jim je zaželel, naj tudi v prihodnje ostanejo

tako povezani, zdravi in polni optimizma ter naj bo njihova prihodnja pot tlakovana s številnimi prijetnimi trenutki, druženjem in medsebojnim prijateljstvom. Slovesnost je obogatila tudi kulturna prireditev, v kateri so nastopili **učenci osnovne šole, folkloristi, člani igralne skupine, pevci in godci**. Poseben trenutek so bila priznanja številnim članicam in članom društva, ki so bili za svoje vestno in marljivo delo nagrajeni s priznanji društva. **Župan Občine Ormož je društvu ob jubileju podelil tudi posebno spominsko priznanje**. Posebno čast je doživela **Vera Vrbnjak**, ki jo je društvo ob tej priložnosti imenovalo za **častno članico DU Ivanjkovci**. Šestdeset let ni le številka. Je šest desetletij prostovoljstva, prijateljstva, pomoči, druženja in številnih zgodb ljudi, ki so s svojim delom soustvarjali življenje društva. In prav takšni jubileji dokazujejo, da društva upokojencev niso zgolj prostor druženja, temveč pomemben del življenja lokalne skupnosti. Vsi, ki smo bili na slovesnosti, smo doživeli prijeten in prisrčen popoldan. Še enkrat se je pokazalo, da so **druženja upokojencev lahko še kako vesela, sproščena in povezovalna** – in da so prijateljstva, ki jih ljudje spletajo skozi leta, ena najlepših vrednot, ki jih društva upokojencev ohranjajo.

Stanko Kranvogel

ZASAVSKA

Zasavski upokojenci tudi v dežju pokazali, kaj pomeni biti skupaj

Pod velikim šotorom na prireditvenem prostoru se je 17. septembra v Zagorju zbralo veliko število upokojencev iz vse Zasavske pokrajine, ki so se udeležili tradicionalnega Pokrajinskega srečanja upokojencev pokrajinske zveze. Čeprav je dan zaznamovalo nekoliko slabše vreme, to ni pokvarilo razpoloženja in veselja do srečanja, druženja ter bogatega programa.

Srečanja sta se udeležili tudi predsednica ZDUS, **Zdenka Jan**, in generalna sekretarka ZDUS, **Andreja Gorše Lotrič**. Zbrane je uvodoma pozdravil predsednik Zasavske pokrajinske zveze, **Marjan Dolinšek**, dobre želje pa sta jim namenila tudi župan občine Zagorje ob Savi, **Matjaž Švagan**, in župan občine Litija, **Franci Rokavec**. S posebno toplino je zbrane nagovorila predsednica ZDUS, Zdenka Jan. Poudarila je, da so starejši bogati z izkušnjami in modrostjo, pa tudi s sočutjem, ki ga številni kot prostovoljci nesebično namenjajo drugim.

»Starejši imamo veliko izkušenj in znanja, predvsem pa imamo srce. Svoje sočutje in pripravljenost pomagati vsak dan dokazujemo tudi kot prostovoljci,« je poudarila in posebej izpostavila pomen programa **Starejši za starejše**, ki so ga na srečanju predstavljale ZDUS-ove prostovoljke. Udeleženci so se lahko ustavili tudi pri informacijski točki **E-oskrbe**, kjer so ZDUS-ove prostovoljke skupaj s predstavniki Telekom Slovenije predstavljali možnosti, ki jih starejšim in njihovim svojcem ponuja sodobna tehnologija za večjo varnost in samostojnost pri življenju doma. Predsednica ZDUS je svoje misli sklenila z željo, da bi upokojenci ostali zdravi, povezani in drug drugemu v oporo. Ob tem je poudarila, da si bo ZDUS tudi v prihodnje prizadeval, da starejši ne bi ostali sami, preslišani ali

spregledani. Zbrane je pozdravil tudi direktor hotela Delfin, **Miloš Milivojević**, jih seznanil z nekaterimi novostmi v hotelu ter poudaril, da se v Izoli že veselijo novih skupin upokojencev iz Zasavja. Srečanje je ponudilo tudi bogat kulturni program, obiskovalci pa so si lahko ogledali rokodelsko in zeliščarsko razstavo ter se ob prijetnem klepetu srečali s prijatelji in znanci iz vse pokrajine. Uradni del srečanja se je zaključil v znamenju glasbe. Odličan ansambel je že ob prvih melodijah udeležence zvalil na plesišče, ki je bilo kmalu povsem polno. Ob domačih in slovenskih vižah pa nista ostala ravnodušna niti predsednik Zasavske pokrajinske zveze, Marjan Dolinšek, in predsednica ZDUS, Zdenka Jan, ki sta se skupaj zavrtela na plesišču. Srečanje je tako še enkrat potrdilo, da so za starejše poleg zdravja in varnosti izjemno pomembni tudi **druženje, povezanost, prostovoljstvo in občutek, da pripadajo skupnosti.**

Besedilo in foto, Andreja Gorše Lotrič

Izlet na Gorenjsko

8. julija 2026 smo se člani Društva upokojencev Litija, letos že drugič, odpravili na celodnevni izlet. V lepem sončnem jutru smo krenili proti Gorenjski.

Prva postojanka je bila dolina Planice, ki se razprostira od Rateč do planinskega doma v Tamarju. O Planici, njeni bogati zgodovini in okoliških znamenitostih nam je veliko zanimivega povedal odličen poznavalec Planice, Daniel Vrhovšek, ki je tudi član našega društva. Nepozabno doživetje je bil vzpon s sedežnico na vrh letalnice, od koder se je odprl čudovit razgled na dolino in okoliške vrhove.

Pot smo nadaljevali v Radovljico, eno najlepše ohranjenih starih mestnih jeder v Sloveniji. Skupaj z vodnikom smo spoznali zgodovino

vino graščinskega parka ter prisluhnili zanimivim zgodbam o starih meščanskih hišah in njihovih prebivalcih. Po ogledu nas je čakalo okusno kosilo v prijetni domači gostilni. Hrana je bila odlična, ob ceni vina pa smo se pošalili, da je bila povsem v gorenjskem slogu. Za konec smo obiskali še Brezje, osrednje slovensko romarsko središče in Slovensko narodno svetišče, kjer smo si vzeli čas za kratek postanek in ogled.

Program izleta je bil bogat ter lepo prepleten s športnimi, kulturnimi in duhovnimi vsebinami. Zadovoljni obrazi udeležencev so bili najlepša potrditev, da smo skupaj preživeli prijeten dan. Veselimo se že naslednjega skupnega izleta, ki nas čaka jeseni.

Besedilo in foto, Marinka Juvan

Posodobljeno balinišče

Društvo upokojencev Bodonci-Brezovci-Zenkovci ob koncu letošnjega leta praznuje 30 let delovanja. Poleg kulture, izobraževanja, izletov in druženj smo zelo aktivni tudi na športnem področju.

Že ob ustanovitvi društva se je porodila zamisel o športnem objektu. V Brezovcih sta bili najprej urejeni dve balinarski stezi, pozneje pa je s pomočjo Občine Puconci in z veliko prostovoljnega dela članov nastal večnamenski objekt s kegljiščema, kuhinjo

in prostorom za druženje. Pred desetimi leti je bilo urejeno tudi balinišče. Ker so bili balinarji še vedno odvisni od vremena, smo si dolgo prizadevali za nadstrešek. Občina Puconci pod vodstvom župana Uroša Kamenška je našo pobudo podprla in na državnem razpisu pridobila 50.000 evrov. Investicija, izvedena lani in dokončana letos, je prinesla velik in funkcionalen objekt, zgrajen po standardih za balinanje, ki omogoča tudi organizacijo večjih tekmovanj.

Devetega septembra smo pod novim nadstreškom pripravili prijateljsko srečanje in tekmovanje balinarjev osmih društev Pomurske pokrajinske zveze društev upokojencev. Ob tem smo objekt tudi slovesno odprli. Trak so prerezali župan Uroš Kamenšek, predsednica društva in član društva Kulič, ki si je za uresničitev projekta še posebej prizadeval. Posebej ponosni smo na medgeneracijsko sodelovanje. Na istem prostoru se srečujejo otroci iz vrtca, člani ŠTD Breza, prostovoljni gasilci in upokojenci. Pomagamo si in dokazujemo, da je lahko šport pomemben povezovalac generacij. Objekt danes živi najmanj dvakrat tedensko, uporablja ga od 30 do 40 športnikov, v njem potekajo tudi kegljaška liga, druženja in druga društvena srečanja. Naš cilj je, da pritegnemo tudi mlajše upokojence in objekt ohranimo kot prostor športnega, družabnega in medgeneracijskega življenja. Iskrena hvala županu Urošu Kamenšku, Občini Puconci, občinskemu svetu ter vsem, ki so sodelovali pri projektu. Naša zaveza pa ostaja jasna: objekt ne bo sameval.

Vijola Bertalanč

DŠI v kegljanju s kroglo na vrvici

V Andražu nad Polzelo je potekalo državno tekmovanje društev upokojencev Slovenije v kegljanju s kroglo na vrvici. Gostitelj tekmovanja je bilo Društvo upokojencev Andraž, ki je skupaj z ZDUS in pristojno celjsko PZDU poskrbelo za organizacijo športnega srečanja.

Na tekmovanju je sodelovalo 26 ekip iz različnih pokrajinskih zvez društev upokojencev. Tekmovalci in tekmovalke so bili razporejeni v štiri skupine: dve v ženski in dve v moški konkurenci.

V ženski konkurenci so nastopile ekipe: DU Andraž nad Polzelo, DU Šentilj pri Velenju, DU Vuzenica, DU Brežice, DU Ptujška Gora, DU Prečna in DU Črenšovci. V skupini B se merijo DU Gaj/Pragersko, DU Ostrožno, DU Hoče, DU Dole pri Litiji, DU Dovje Mojstrana in DU Ajdovščina.

Med moškimi ekipami pa: DU Andraž nad Polzelo, DU Ponikva pri Žalcu, DU Vuzenica, DU Sv. Tomaž, DU Dole pri Litiji, DU Dolenjske Toplice in DU Črenšovci, v skupini D pa DU Bežena, DU Šentilj pri Velenju, DU Rogoza, DU Kamnik, DU Brežice in DU Ajdovščina.

Tekmovanje se je začelo s prihodom in prijavo ekip ter preverjanjem članskih izkaznic, sledila je slovesna otvoritev s kulturnim programom, predstavitev ekip in slovensko himno. Tekmovalni del je potekal v dveh krogih, dopoldanski je bil predvsem čas za tekmovanje, druženje in kosilo, popoldanski del pa za razglasitev rezultatov ter podelitev medalj, pokalov in priznanj za sodelovanje. Za nemoten potek tekmo-

vanja so skrbeli: vodja tekmovanja **Drago Jamnikar**, delegat ZDUS **Vojko Prislan** in glavni sodnik **Boris Zajc**. Dogodek je bil hkrati priložnost za druženje članov društev upokojencev, saj športna srečanja niso namenjena le tekmovalnemu rezultatu, temveč predvsem gibanju, prijateljstvu in povezovanju starejših iz vse Slovenije. Srečanja se je udeležil tudi predsednik Celjske PZDU, Jakob Presečnik, ki je s svojo prisotnostjo vtil moralno oporo domačim tekmovalcem. Tekmovalo je 26 društev upokojencev. V obeh konkurencah, tako ženski kot moški, je nastopilo 13 ekip, skupaj kar 130 tekmovalcev, najboljši pa so se zvrstili takole:

Med moškimi je prvo mesto osvojilo **DU Sv. Tomaž (PZDU Spodnje Podravje)**, drugo DU Dolenjske Toplice (PZDU Dolenjska in Bela krajina), tretje pa DU Šentilj pri Velenju (PZDU Šaleška).

V ženski konkurenci je slavilo **DU Ptujška Gora (PZDU Spodnje Podravje)**, drugo mesto je pripadlo **DU Ostrožno (PZDU Celje)**, tretje pa DU Šentilj pri Velenju (PZDU Šaleška).

ČK, foto Maja Manojlović

DŠI v lovu rib s plovcem

Na Ptujju je potekalo že 34. državno prvenstvo upokojencev v lovu rib s plovcem. Med 13 štiričlanskimi ekipami je največ znanja, potrpežljivosti in ribiške spretnosti pokazala ekipa Društva upokojencev Markovci.

Ribiška družina Ptuj je 16. septembra na svojem ribniku v Rogoznici pripravila že **34. državno prvenstvo v lovu rib s plovcem za upokojence**. Na tekmovanju se je pomerilo 13 štiričlanskih ekip, ki so si nastop na državnem prvenstvu zagotovile kot zmagovalke svojih področnih tekmovanj.

Med njimi je bila tudi ekipa DU Ptuj, ki je nastopila kot lanski državni prvak in je imela priložnost, da naslov ponovno osvoji. Tokrat ji ponovitev lanskega uspeha ni uspela – domačini so se morali zadovoljiti s tretjim mestom.

Na prvenstvu je **Spodnje Podravje zastopala ekipa DU Markovci**, zmagovalka področnega tekmovanja, ki ga organizacijsko neutrudno vodi Poldo Perger. Markovčani so bili najboljši tudi na držav-

nem prvenstvu. Po treh urah potrpežljivega čakanja na ugriz in skrbnega spremljanja plovcev je tehnična pokazala, da so največ rib ujeli prav Markovčani. Ekipa v sestavi **Dušan Horvat, Ivan Lesjak, Jože Majcenovič in Stanko Petrovič** je s skupnim ulovom **55,100 kilograma rib** osvojila naslov **državnega prvaka za leto 2026**.

Drugo mesto je pripadlo ekipi **DU Rakitna**, tretji pa so bili domačini, ekipa **DU Ptuj**.

»Do sedaj smo večkratni državni prvaki in

vedno smo se uvrščali nekje pri vrhu tega tekmovanja. Pohvaliti moram člane tekmovalne ekipe za vložen trud in čas, ki ga posvetijo tej sproščujoči dejavnosti,« je po zmagi povedal **Franc Bromš**, vodja in, kot pravijo v DU Markovci, tudi »deklica za vse«. Zmaga Markovčanov tako ni bila le rezultat dobrega ulova, temveč tudi dokaz, da se pri ribolovu potrpežljivost, izkušnje in dobra ekipa še kako obrestujejo.

Ignac Habjanič, foto (Arhiv DU Markovci)

SOČA OPREMA
MEDICINSKI PRIPOMOČKI

SPECIALIZIRANA PRODAJALNA LJUBLJANA

NA NOVI LOKACIJI
OD 14.9.2026

SODOBNA
PRODAJALNA

RAZŠIRJENA
PONUDBA

BREZPLAČNO
PARKIRANJE

SKENIRAJ
ZA NAVIGACIJO

Kranjčeva ulica 28
1000 Ljubljana
(zraven POP TV)

01 / 437 42 52

051 220 726

ljubljana@socaoprema.si

Nov PODALJŠAN delovni čas:

Ponedeljek: 8.00 - 19.00

Torek: 8.00 - 19.00

Sreda: 8.00 - 19.00

Četrtek: 8.00 - 19.00

Petek: 8.00 - 17.00

Sobota: 8.00 - 12.00

Izdajamo in izposojamo pripomočke,
ki jih zdravnik predpiše na naročilnico

ZZZS
Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

BREZPLAČNA ŠTEVILKA

080 19 01

ODPRTI TUDI OB SOBOTAH

Medicinski
pripomočki

Ortopedski
izdelki

Pripomočki
za gibanje

Nega in
oskrba

Samostojno
življenje

Strokovno
svetovanje

Individualne
rešitve

www.socaoprema.si

Z gibanjem in druženjem do zdravja

Anketa med društvi upokojencev PZDU Celje je pokazala izjemno visoko zadovoljstvo z delom Komisije za šport, rekreacijo in gibalno kulturo. Društva obenem sporočajo, da si želijo še več povezovanja, sodobnejših programov in vsebin, ki bodo pritegnile nove generacije starejših.

Šport in rekreacija sta med starejšimi že dolgo veliko več kot zgolj tekmovalne za medalje. To potrjuje tudi obsežna anketa, ki jo je med društvi upokojencev izvedla Komisija za šport, rekreacijo in gibalno kulturo Pokrajinske zveze društev upokojencev Celje. Rezultati kažejo zelo visoko zadovoljstvo z njenim delom, hkrati pa nakazujejo, kam naj se razvija šport starejših v prihodnje. V anketi je sodelovalo 38 društev. Vsa področja delovanja komisije so prejela najmanj oceno 4,2 na petstopenjski lestvici, skupna povprečna ocena osmih področij pa je dosegla **4,5**.

Najvišjo oceno, **4,8**, je prejela organizacija športnih in rekreativnih dogodkov. Z oceno 4,6 so društva ocenila komunikacijo in obveščanje, raznolikost programov ter možnosti vključevanja društev. Visoko sta bila ocenjena tudi strokovnost in odnos članov komisije ter organizacija družabnih in športnih iger. Posebej zgovorna je primerjava s prejšnjim mandatom. Od 28 društev, ki so odgovorila na to vprašanje, jih je kar **85,7 odstotka ocenilo, da je delo komisije boljše kot v prejšnjem obdobju**. Več kot polovica oziroma 53,6 odstotka jih meni, da je izboljšanje bistveno. Negativne ocene ni bilo.

Šport povezuje

A anketa prinaša še pomembnejše sporočilo. Ko govorimo o športu starejših, očitno ne govorimo več predvsem o rezultatih in tekmovalnosti. Kar **92,9 % društev** je med najpomembnejšimi učinki športnih in rekreativnih dejavnosti izpostavilo **druženje in nova poznanstva**, enak delež pa tudi **telesno aktivnost**. Sledijo ohranjanje zdravja in aktivno preživljanje prostega časa, občutek pripadnosti, psihično dobro počutje ter izmenjava izkušenj med društvi. Tekmovalni duh je pomemben polovici sodelujočih društev, vendar rezultati jasno kažejo, da tekmovalne

več edino oziroma glavno merilo vrednosti športnega udejstvovanja starejših. To potrjuje tudi odgovor na vprašanje, kaj društva vidijo kot največjo vrednost programov. **Druženje je na prvem mestu – izpostavila so ga vsa sodelujoča društva**. Kar tri četrtine jih je kot pomembno vrednoto navedlo še povezovanje društev, sledijo zdravje, promocija zdravega življenjskega sloga in aktivno staranje.

Tekmovanja ostajajo, vendar v širšem konceptu

To ne pomeni, da tekmovanja izgubljajo svoj pomen. Nasprotno – športna tekmovanja so med najpogostejše izvajani dejavnosti in jih je navedlo 75 odstotkov društev. Zelo priljubljeni so tudi družabna srečanja, pohodi, rekreativna srečanja ter preventivne zdravstvene aktivnosti.

Prav ravnotežje med različnimi oblikami aktivnosti bo zato eden od pomembnih izzivov prihodnjega razvoja. Tekmovalne vsebine ostajajo pomemben del športnega programa, vendar jih je smiselno povezovati z rekreacijo, zdravjem, druženjem, preventivo in medgeneracijskim sodelovanjem. »Šport za vse« tako postaja vse pomembnejši koncept tudi pri starejših.

Kako pritegniti nove generacije?

Eden ključnih izzivov, ki jih odpira anketa, je vprašanje vključevanja novih članov. Največ društev vidi priložnost v **medgeneracijskem sodelovanju**, ki ga je izpostavilo 57,1 odstotka sodelujočih. Sledijo sodobnejši rekreativni programi, več družabnih dogodkov, pohodi, kolesarski dogodki in ekipni športi. To je pomemben signal. Nove generacije starejših imajo drugačne navade, interese in pričakovanja, zato bo treba tradicionalne oblike delovanja dopolnjevati z novimi pristopi. Več možnosti za aktivno rekreacijo, druženje in gibanje ter sodobnejša promocija bi lahko pomagali, da bi se športnim programom pridružilo še več starejših.

Zanimivo je, da so družbena omrežja kot orodje za pridobivanje novih članov navedla le tri društva oziroma 3,6 odstotka. To morda kaže, da je prav na področju sodobnega komuniciranja še precej prostora za razvoj.

Športni referenti: pomembni za povezovanje

Zelo pozitivno so društva ocenila tudi letna srečanja športnih referentov. **68,4 odstotka jih je srečanja ocenilo kot zelo koristna, preostalih 31,6 odstotka pa kot koristna**. Negativne ocene ni bilo. Srečanja tako očitno niso zgolj priložnost za posredovanje informacij, ampak tudi prostor za izmenjavo izkušenj, povezovanje društev in prenos dobrih praks. Prav slednje bi bilo v prihodnje smiselno še okrepiti.

Odlična ocena, a tudi zaveza za naprej

Splošna ocena dela komisije je izjemno visoka. **36,8 odstotka društev je delo ocenilo kot odlično, 63,2 odstotka pa kot zelo dobro**. Dobrih, zadovoljivih ali nezadovoljivih ocen ni bilo.

Toda visoka ocena ni le priznanje dosežkom delu. Je tudi zaveza za prihodnost.

Rezultati ankete kažejo, da društva pričakujejo nadaljevanje kakovostne organizacije in komunikacije, obenem pa si želijo še močnejšega povezovanja, več izmenjave izkušenj in skupnega razvijanja programov. Pomemben cilj ostaja tudi vključevanje novih generacij starejših. Pri tem pa ne gre spregledati niti praktičnih vprašanj – stroškov udeležbe, financiranja programov ter stroškov pokalov, medalj in prehrane za udeležence. Tudi ti dejavniki namreč vplivajo na dostopnost športnih in rekreativnih aktivnosti.

Anketa Komisije za šport, rekreacijo in gibalno kulturo PZDU Celje zato prinaša precej več kot zgolj oceno njenega dela. Kaže **podobo starejšega človeka, ki želi ostati aktiven, zdrav, povezan in vključen v družbo**. In prav v tem je največja vrednost športa starejših: **ni pomembno le, kdo je prvi prišel skozi cilj. Pomembno je, da na poti nihče ni ostal sam**.

Vojko Prislan,
predsednik KŠRGK ZDUS

100 let Ane Bukšek

11. julija 2026 je bilo v Dragonja vasi v občini Kidričevo veselo. Naša članica **Ana Bukšek** je praznovala 100. rojstni dan. Začelo se je že ob 9. uri. Ker je gospa Bukšek globoko verna, v cerkev pa ne zmore več, jo je obiskal župnik iz župnije Cirkovce, gospod Janko Strašek. Ob spremstvu njenih svojcev in sokrajanov je daroval sveto mašo za njeno zdravje.

Čestitkam so se nato pridružili še ostali predstavniki iz naše občine, občino Kidričevo je zastopala podžupanja Anja Rajher, v imenu OORK Cirkovce in DU Cirkovce pa so slavljenki čestitali še Pavla Veler, Karla Krajnc in Leopold Zabukovšek.

Ana Bukšek se je rodila 11. 7. 1926 v vasi Sitež v Halozah. Odraščala je v številni družini ob sestri in treh bratih. Skozi živ-

ljenje se je prebijala s težkim delom na kmetiji, predvsem v času vojne. Poročila

se je z Maksom Bukšekom in rodil se jima je sin Marjan. Prvi dom sta si ustvarila v Trčcu. Leta 1968 so se preselili v Dragonjo vas, kjer živi še danes. Do kovidnega časa je živela sama v svoji hiški in še samostojno opravljala vsa dela. Nato sta jo k sebi vzela sin Marjan in snaha Pavlika, ki lepo skrbita zanj. Kratek čas ji občasno delajo vnukinja in vnuk ter pravnuki.

Našega obiska je bila zelo vesela in ob mojem voščilu hudomušno dejala: **»Reci vsem upokojemcem, da jim želim, da dočakajo 100 let, tako kot jaz!«** in se iz srca nasmejala. Ob prijetno pripravljeni mizi smo še malo poklepetali in se od naše slavljenke poslovili z mislijo, da se naslednje leto zopet srečamo.

DU Cirkovce

Z vedrino in optimizmom v 103 leto

Franc Primožič je 9. avgusta letos dopolnil 102 leti. V življenju je doživel toliko, da bi lahko o njem napisali knjigo. A morda je najbolj zanimivo prav to, da kljub visoki starosti še vedno ostaja dejaven, radoveden in povezan z ljudmi. Ob njegovi življenjski zgodbi zato ne razmišljamo le o preteklosti, temveč tudi o tem, kaj pomeni dolgo in kakovostno živeti.

Franc se je rodil leta 1924. V krstni knjigi v Pevmi je zapisano, da je bil tam rojen in krščen, čeprav je pozneje kot njegov rojstni kraj navedena Gorica. Že kot šestletni deček je z družino odšel v takratno Jugoslavijo in večino življenja preživel v Kamniku. Na otroštvo v Pevmi ima zato le malo spominov, vendar je rodni kraj kljub temu ostal pomemben del njegove življenjske zgodbe.

Njegovo življenje je zaznamovalo tudi gibanje. Oče ga je vključil med skavte, kjer se je naučil reda in samodiscipline, telovadil je pri sokolih, prav tam pa spoznal tudi svojo življenjsko sopotnico. Ko ga danes vprašajo, čemu pripisuje svojo dolgoživost, odgovarja preprosto: pomembni so način življenja, gibanje v naravi in splošna dejavnost, nekaj pa je tudi v dednosti. Sestrlična Cilka je denimo dočakala 106 let, več sorodnikov pa je živelo več kot 90 let. Toda njegovo mladost je prekinila vojna. Pri

18 letih je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Z manjšo skupino mu je uspelo prebegniti k ruskim partizanom. Njegovo znanje o vojaški tehniki je pozneje prišlo do izraza v tankovskih enotah, vojno pa je končal kot tankist 2. tankovske brigade Titove armade. Dvakrat je bil zelo blizu smrti. Njegov T-34 je zadela nemška granata, drugič pa je bil tank zadet pri Vinkovcih. Ko danes pripoveduje o teh dogodkih, ostaja preprost in samolironičen: **»Ne smeš še umreti!«**

Po vojni se je vrnil v Kamnik in večino delovne dobe preživel v tekstilni industriji. Tudi povojna leta mu niso prizanesla.

V času informbiroja je bil zaradi ovadb že na poti na Goli otok, vendar se je tej usodi v zadnjem trenutku izognil. Kljub vsem preizkušnjam je življenje nadaljeval aktivno, ostal povezan s športom, ljudmi in s svojim rodnim krajem.

Ob njegovi stoletnici pa je sledilo posebno presenečenje. V Parku vojaške zgodovine v Pivki ga je po 75 letih znova pričakal T-34 – tank, v katerem je preživel del svojega vojnega življenja. Franc ni ostal pri spominu. Sam je splezal skozi kupolo in se z njim tudi zapeljal.

Morda je prav ta prizor najlepši povzetek njegovega življenja. Pri 100 letih ni želel biti le opazovalec lastne preteklosti. Še vedno je želel **doživeti nekaj novega.**

Francova zgodba je zato več kot zgodba o stoletniku. Je zgodba o človeku, ki je preživel burno stoletje in ostal dejaven tudi v drugem stoletju svojega življenja. Spominja nas, da dolgoživost ni le vprašanje števila let. Pomembno je tudi, **koliko življenja je v teh letih.**

Človek potrebuje gibanje, ljudi, dejavnost, radovednost in nekaj, česar se lahko veseli. Franc Primožič nam s svojo življenjsko potjo dokazuje, da tudi pri 102 letih življenje še vedno ni samo spomin na preteklost. **Včasih je pred nami še kakšen nov kilometer. Morda celo v tanku.**

A.I.K., foto osebni arhiv FP

DELFIN Hotel
ZDUS d.o.o. Izola
Tomažičeva 10,
6310 Izola, Slovenija

Telefon:
+386 5 660 70 00
E-pošta:
rezervacije@hotel-delfin.si
Spletna stran:
www.hotel-delfin.si

Poslikaj
me!

*Ko se dnevi ohladijo,
vas Delfin objame*

**VSTOP
V SAVNE
VKLJUČEN
V CENO**

Oddih v dvoje v Hotelu Delfin

PAKET VKLJUČUJE:

3h obisk Velnes
centra Objem
sprostitve.

Presenečenje
v sobi ob
prihodu

Termin:
2. 12. – 4. 12. 2026

2 nočitvi za 2 osebi
s polpenzionom

Upokoјenci člani DU

že od

250,20 €*

Akcija druga oseba plača pol

V dvoje je oddih
še lepši in zdaj tudi ugodnejši.

Termin:
29. 10. – 2. 11. 2026

3 noči za 2 osebi
s polpenzionom

Upokoјenci člani DU

že od

~~393€~~ **265,28 €***

*Ostali popusti in doplačila po ceniku (www.hotel-delfin.si). Cene so v EUR. Cene veljajo za rezervacijo dvoposteljne sobe s polpenzionom za člane društva upokoјencev ZDUS.